

6.3. Ganz-MÁVAG területének szabályozása

A projekt indokoltsága, szükségessége	<p>A volt Ganz-MÁVAG gyártelep helyén még 2015-ben is folyik ipari termelés, ha nem is nagy léptékű. A kellően diverz munkapiaci kínálat megteremtése szempontjából hasznos, ha maradnak ipari munkahelyek a kerületben, melyek számára a lakónegyedek által mérsékelten érintett, jelentős hányadában rendezetlen hasznosítású Ganz negyed kiválóan alkalmas.</p> <p>Míthogy a terület ugyanakkor közel fekszik Józsefváros belvárosias területeihez, kívánatos, hogy a betelepülő, illetve helyben maradó ipari tevékenység tiszta, alacsony környezetterhelésű technológiákra, profilokra épüljön.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Szabályozási keretek megteremtése a Ganz negyed rendezett hasznosításának lehetővé tételéhez - Adókedvezményekkel, egyéb szabályozási ösztönzőkkel való támogatás a kívánatos ipari tevékenységek bevonása érdekében
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt fő célja a foglalkoztatási portfólió diverzifikálása a kerületben, ipari munkahelyek teremtése olyan módon, hogy a tevékenység ne ütközzön érdemben a Ganz negyed belvárosközeli lokációjával. E két cél párhuzamos elérése a projekt várt eredménye.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Potenciális ipari vállalkozások, jelenlegi ingatlantulajdonosok
Előkészítettség	Projektötlet.
Output indikátorok	A rendezett hasznosítást lehetővé tevő szabályozási keretek megléte (igen/nem); szabályozási ösztönzők rendelkezésre állása (igen/nem)
Szinergiák	A projekt szervesen kapcsolódik az <i>Alulhasznosított területek fejlesztésének programja</i> célhoz tartozó, a zöld ipar letelepedését célzó projekthez, amely a tulajdonviszonyok rendezését és a kaotikus hasznosítási állapotok felszámolása révén jelentősen könnyebben valósulhat meg.
Költségigény	nincs
Ütemezés	A szükséges szabályozások kidolgozása 2015-ös előkészítést követően 2016 első felében elvégezhető.

6.4. Asztalos Sándor úti feltáróút létrehozása

A projekt indokltsága, szükségessége	A kerület fő iparterületei közötti ellátottsága gyenge, a Józsefvárosi pályaudvar revitalizációjának a rossz közötti megközelíthetőség, feltártság jelentős akadálya. A Ganz terület és a Józsefvárosi pályaudvar területének megújítását együttesen szolgálhatja egy új közlekedési útvonal kialakítása az Asztalos Sándor utcával párhuzamosan, a vasút túloldalán, összekötve a Dózsa György utat a Kőbányai úttal, egészen a Bláthy Ottó utcáig. Ennek első lépése a tulajdon rendezése és a megvalósításhoz szükséges tanulmányok, valamint a szabályozási terv elkészítése, továbbá a szabályozás alá vont terület kisajátítása, a szükséges telekalakítási eljárások lefolytatása.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Tulajdonviszonyok rendezése, esetleges kisajátítások - Tervezés, szabályozási környezet kialakítása - Útépités - Kerékpáros hálózat bővítése, kerékpártárolók létesítése
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja a Ganz negyed megközelíthetőségének javítása, a kerület ipari területeinek jobb feltárásával a kihasználás növelésének ösztönzése. A várt eredmény, ennek megfelelően, a területhez illeszkedő – zöld – ipari tevékenység növekedése, munkahelyek létrejötte. A Michelin gumigyár egyes, ma közútról közvetlenül nem megközelíthető telkeinek helyzetbe hozása.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Fővárosi Önkormányzat, BKK Közút, MÁV, érintett telektulajdonosok
Előkészítettség	Projektkezdemény, a fővárosi barnamezős tematikus fejlesztési programban, illetve a kerület szabályozási tervében előzménnyel bír.
Szinergiák	A feltáróút létrehozása a terület vonzóbbá tételével segíti a <i>Ganz-MÁVAG területén zöld ipar letelepedésének katalizálása</i> projekt megvalósulását.
Költségigény	1500 M Ft
Output indikátorok	A feltáróút elkészül (igen/nem)
Ütemezés	A szükséges tervezési munkákat 2016 során elvégezve, a kisajátítások 2017-es befejezése mellett a kivitelezés 2018 I. félévében teljesíthető.

5.4. TEMATIKUS FEJLESZTÉSEK

5.4.1. Ingatlangazdálkodási program

A1. Bérlakásrendszer komfort és méret szerinti átstrukturálása

A projekt indokoltsága, szükségessége	<p>Józsefvárosban kiemelkedően magas a kerületi önkormányzati tulajdonú bérlakások aránya. Ennek az állománynak ugyanakkor tetemes része igen rossz állapotú: több, mint harmada komfort nélküli és több, mint kétharmada egyszobás. Ezekről nem függetlenül 13%-uk üres, nagyrészt lakhatásra alkalmatlan állapotuk miatt.</p> <p>Ezzel párhuzamosan két okból is fontos, hogy a kerület jól strukturált, hasznos bérlakáshálózattal rendelkezzen. Egyfelől a hátrányos társadalmi helyzetű népesség magas koncentrációjából következően számos olyan csoport él Józsefvárosban, melynek tagjai lakhatási igényeit a piac nem elégíti ki a lehetőségeiknek megfelelő módon, így szükséges, hogy a kerület biztosítson számukra – szociális – lakhatást, megelőzendő lecsúszásukat, hajléktalanná válásukat. Másfelől a kerület társadalmi összetételének javításának egyik eszköze lehet olyan bérlakások fenntartása, amely alkalmas lehet a kerületi átlagnál magasabb státuszú lakosság bevonására, a Józsefvárossal szembeni előítéleteket kedvező bérleti konstrukciókkal kompenzálva. Ez utóbbi eszköz elsősorban fiatal házaspárok, gyermekek esetében lehet releváns.</p> <p>Fontos kapcsolódó szempont, hogy a lakásállomány átalakítása során szem előtt kell tartani az olcsó fenntartás lehetőségeit is, elsősorban a rászorulókat célzó kisebb, alacsonyabb lakbérű lakások esetén. A környezetkímélő, energiahatékony működtetés érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni már a koncepcionális tervezés folyamán is az energiahatékonyt növelő aktív és passzív technológiák, tervezési elvek, lehetőség szerint környezeti minősítő rendszerek alkalmazására.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Komfort nélküli bérlakások felszámolása akár bontással, akár komfortosítással. - Komfortosított módja szerinti szegmentálás: pl. alacsony rezsiköltségű egyedi fűtésű és központi fűtésű lakások párhuzamos biztosítása, kártyás mérőkkel ellátott lakások biztosítása. - Bontott bérlakások részbeni pótlása új építésű, energiahatékony bérházakkal, az előző pontban leírt szegmentálás megtartása mellett. - Kerületi ingatlanfejlesztések során önkormányzati bérlakások számára történő hasznosítás konstrukciójának kidolgozása. - Bérlakások egyenletes elosztása a kerület egyes negyedeiben – a szociális és a középosztály bevonását célzó lakások esetében egyaránt. - A bevonást célzó bérlakások esetében lakbérűgyezés aszerint, mennyire szegregált az adott környék, fordított arányosságot követve. - Egyszobás lakások arányának csökkentése, elsősorban a másfél és kétszobás lakások javára.
A projekt céljai, elvárt eredményei	<p>A projekt célja kettős: egyfelől fenntartható szociális lakhatási lehetőségek biztosítása a rászoruló részére, másfelől a társadalmi sokféleség erősítése a fiatal középosztály számára is vonzó bérleti lehetőségek felkínálásával. Járulékos cél a bérlakásállomány állagának javítása, a hasznosíthatatlan egységek felszámolása.</p>
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Ingatlanulajdonosok, potenciális ingatlanfejlesztők
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	<p>A projekt szervesen kapcsolódik a több célhoz is tartozó <i>Orczy Negyed Program</i> akcióterületi projekthez, amely e projekt egyik fő megvalósulási helyszíne lehet, lévén, a rossz állapotú bérlakások nagy hányada a vonatkozó akcióterületen fekszik; megvalósításuk ekképpen összekapcsolódik.</p>
Költségigény	10 000 M Ft
Output indikátorok	<p>Komfort nélküli bérlakások száma (db); új építésű bérlakások száma (db); átlagos bérlakásméret (db szoba)</p>
Ütemezés	<p>A projekt kidolgozása és előkészítése 2016 során lehetséges, akárcsak a jelenlegi lakásállomány projektcélokhoz megfelelő hasznosítási kereteinek megteremtése. A szükséges fizikai beavatkozások – bontás, építés, felújítás, közmű-korszerűsítés – 2017-től 2022-ig, a megfelelő források rendelkezésre állása esetén, folyamatosan megvalósulhatnak.</p>

A2. Társasház-felújítások támogatása

A projekt indokltsága, szükségessége	<p>Akárcsak a belvárosi kerületek legnagyobb hányadában, Józsefvárosban is igen magas a leromlott állagú társasházak aránya, ahol az évtizedes elhanyagolást a tulajdonosok nem képesek önerőből kompenzálni. Az ebből fakadó további állapotromlás számos negatív hatással bír: rontja az ingatlanok értékét, a városképet, a kerület imázsát, de akár balesetveszélyt is teremthet.</p> <p>E helyzetek kezelésére célszerű a kerületnek pályázati lehetőséget biztosítani társasházak különböző szintű – homlokzati, belső, gépészeti, tető-, közmű- – felújítására, az adott társasház objektív pénzügyi lehetőségeit (helyiségek kiadhatósága, reklámháló elhelyezhetősége stb.) figyelembe vevő önrész kiegészítéseként; bérházak esetében értelemszerűen önrész nélkül.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - A kerület társas- és bérházainak felmérése felújítási szükségletek szerint. - Pályázati rendszer kidolgozása, várt önrészek súlyozása az egyes társasházak jövedelemtermelő képessége szerint. - Éves támogatási keret elosztása a fentiekben kidolgozott rendszer alapján.
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja, hogy lehetővé tegye az igen rossz állapotú társas- és bérházállomány megújítását azzal, hogy támogatást biztosít a legfontosabb beavatkozásokhoz a lakóközösségek számára. Ennek nyomán javul a kerület városképe, imázsa, emelkedik az érintett – és azok környezetében álló – ingatlanok értéke.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Társasházak
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A projekt két akcióterületi projekthez is kapcsolódik: az <i>Európa Belvárosa Program II.</i> részeként sor kerül több társasház homlokzati, illetve belsőudvaros megújítására, míg az <i>Orczy Negyed Program</i> a bérházak fizikai beavatkozásainak teremt alkalmas keretet, melybe jelen projekt is beilleszthető a negyed bérházainak erejéig.
Költségigény	10 000 M Ft a teljes projektre
Output indikátorok	Társasház-felújítási támogatási keret teljes összege (M Ft); elnyert támogatás aránya a keretösszeghez képest (%); támogatott házak száma (db)
Ütemezés	A projekt kidolgozása és előkészítése 2015 során lehetséges, így 2016. első félévi pályáztatással az első támogatott felújításokra 2017-ben már sor kerülhet. Innentől – indikatív értéként, melytől a rendelkezésre álló források alapján lehetséges mindkét irányba az eltérés – évente 25 ház megújításának támogatása lehetséges, tárgyév előtti félévben megvalósuló pályáztatással 2022-ig.

5.4.2. Közterület-fejlesztési program

B1. Sport- és rendezvényközpont létesítése

A projekt indokltsága, szükségessége	<p>A Nemzeti Közszerológálati Egyetem Ludovika Campusának létesítésével kapcsolatosan Józsefváros átengedte az Orczy park területét, amely a beruházás kezdete előtt a kerület fontos sportközpontja volt, számos létesítménnyel, amelyek állaga ugyanakkor sok esetben elmaradt az optimálistól. A kerület a park átengedése fejében – a tervek szerint még 2015 során – a Józsefvárosi pályaudvar területéből kap kompenzációt, ahol lehetőség nyílik új funkciók, akár sport- és rendezvényközpont létesítésére.</p> <p>Józsefvárosban nem működnek nagy számban a kerület szövetébe szervesen beágyazódó sportpályák, a rekreációs és a versenysport számára egyaránt jobbára csak kerületen kívüli helyszínek állnak rendelkezésre. Ez, túl azon, hogy jelentős szolgáltatási hiányt képez, abból a szempontból is kedvezőtlen, hogy a sportolási keretek biztosítása a társadalmi felzárkóztatásnak is kiváló eszköze, elsősorban a fiatalok számára képes olyan kereteket, közösséget biztosítani, ami önmagában prevencióerővel bír számos negatív életút választás szempontjából. Ezt jól példázza az ún. FiDo téren az MNP program keretében létrehozott ifjúsági sportcentrum, amely megnyitása óta teltházzal üzemel.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Rendezvénycsarnok építése, mélygarázzsal - Sportpályák kialakítása (futball-, streetball-, strandröplabda-, tenisz-, atlétika-, fallabda-, futópálya, fitnessgépek, mászófal, uszoda, tánc- és küzdősportterem) - Kapcsolódó szolgáltatások: hostel, étterem létesítése - Szociális munkások szervezése a létesülő kapacitások társadalmi integrációs célú hasznosítására
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja megfelelő sportolási és szabadidős kapacitások biztosítása a kerület lakói számára, különös tekintettel azok társadalmi integrációs célú hasznosítására.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	MÁV, MNV
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A projekt kapcsolódik az <i>Alulhasznosított területek fejlesztésnek programja</i> célhoz kapcsolódó, a Ganz-MÁVAG terület szabályozását szolgáló projekthez, amint a szomszédos, pályaudvari telek hasznosításának fejlesztésével kedvezőbb, strukturáltabb piaci keresletet is meg képes jeleníteni a jelenleg nagyrészt áttekinthetetlen kereskedelmi tevékenységgel elfoglalt gyártelepen.
Költségigény	9 000 M Ft
Output indikátor	Rendezvénycsarnok elkészülte (igen/nem); elkészült sportpályák száma (db); a központ működtetésében aktív szociális munkások száma (fő)
Ütemezés	A 2015 során befejeződő telekalakítási eljárást követően az önkormányzat birtokba veheti a fejlesztés helyszínéül szolgáló területet, majd 2016-os tervezést feltételezve 2017-ben megvalósulhat a sportpályák, majd 2018-ban a rendezvényközpont kivitelezése.

B2. Zöldfelületek minőségi felújítása, fenntartása

A projekt indokoltsága, szükségessége	<p>Józsefváros, különösen Pest más belső kerületeivel összehasonlítva, jól ellátott zöldfelületekkel, azonban azok nagy része két helyen, a Fiumei úti Nemzeti Sírkertben, illetve az Orczy parkban összpontosul. Ezekon felül a köztetek rendelkeznek ugyan kisebb-nagyobb zöldfelületekkel, illetve néhány kisebb park is található a kerületben – mint a Fűvészkert –, azonban így is számos kisebb szomszédság nélküli teljes mértékben a zöld felületeket, gyakran még a fákat is.</p> <p>A kellő zöldfelület számos szempontból nélkülözhetetlen kelléke a városi létnek: a hőszigetelés csökkentése, az esztétikai minőség emelése, a mikroklima javítása általános szempontjain felül fontos közösségi és rekreációs kapacitásokat is nyújtanak. Ilyen szempontból kiemelendő a közösségi kertek szerepe, amelyek üres telkek átmeneti, illetve alkalmas helyszínek tartós hasznosításaként különösen alkalmasak közösségteremtő és -erősítő szerepek betöltésére.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Alkalmas szélességű utcákon, utakon fák, fasorok telepítése (a közművesítettség függvényében – mely jelentős költségtényező e tekintetben – veremben vagy akár dézsában) - Intézménykertek átjárhatóságának javítása, propagálása (ELTE Bölcsészettudományi Kar, belső és külső klinikai tömb, Múzeumkert) - Községi kertek rendszerének kiterjesztése foghíjtelkeken, alkalmas méretű és elrendezésű köztetereken - Felújítással korábban nem érintett köztetek fásítása, zöldítése (pl. Szigony utca lakótelepi szakasza, Leonardo da Vinci köz, Nagyváradi tér) - Társas- és bérházak belső udvarain „zsebkertek” kialakításának ösztönzése anyagi és szakmai támogatással
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja a kerület zöldfelületi ellátottságának javítása, különös tekintettel a közösségépítésre alkalmas terek, kertek kialakítására. A várt eredmény e kapacitások növekedése.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Intézménykertek tulajdonosai, társasházak, Fővárosi Önkormányzat, BKK Közút
Előkészítettség	Projektötlet, egyes elemek (pl. fakataszter, zöldfelület fenntartási és környezetvédelmi koncepció stb.) rendelkezésre állnak.
Szinergiák	A projekt számos más projekthez kapcsolódik. A belső udvarok zöldítése a <i>Társasház-felújítások támogatása</i> projekt részeként valósítható meg, míg a Blaha Lujza tér revitalizációját szolgáló akcióterületi projekt egy konkrét esetben megvalósítja a köztetek zöldfelületi ellátottságának javítását.
Költségigény	75 M Ft
Output indikátorok	Újnanon kihelyezett fák száma (db); működő közösségi kertek száma (db)
Ütemezés	2015. második félévi tervezést követően 2016-tól 2022-ig a források rendelkezésre állása függvényében folyamatosan ütemezhető a zöldterületek létesítése. A belső udvarok zöldítését illetően ld. a B2 kulcsprojekt ütemezését.

5.4.3. Turizmusfejlesztési program

C1. Negyedek turisztikai kínálatának erősítése, arculatának kialakítása

A projekt indokoltsága, szükségessége	Józsefváros negyedei, létük első éveiben, csupán részlegesen váltak önálló, identitásteremtő entitássá. E fejlődést erősíti, egyúttal a kerület turisztikai alulhasznosíthatóságát csökkenti, ha az egyes negyedek önálló arculatot képesek kialakítani, mellyel egyfelől a VIII. kerületiséghez kötődő negatív konnotációktól szabadon, másfelől a turizmus számára is jól értelmezhető üzeneteket továbbítva válhatnak egyfelől a helyiek számára kötődésre alkalmas, másfelől a kerület látogatói számára is érdekes területi egységekké. Mindennek kialakításához a negyedek organikus kialakult sajátosságai, látható – de nem kihasznál – adottságai, illetve a kerület 2010-ben készült turisztikai és városmarketing-konceptiója szolgálhat alapul.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Meglévő negyedszintű értékek, sajátosságok azonosítása - A turisztikai és városmarketing-konceptió felülvizsgálata az azonosított értékek, sajátosságok, illetve a 2010-2015 között beállt változások fényében - Az egyes negyedek potenciáljának azonosítása és e potenciál szerinti súlyozás a megvalósítás során - Negyedbrandek felépítése: húzóhelyszínek, látnivalók, tematikus értékek, partnerek nevesítése és kommunikálása - Aktív marketingtevékenység kifelé és befelé egyaránt
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja a negyedek identitásának építése, ilyesformán a helyi közösségek erősítése, egyúttal a turizmus minél teljesebb bevonása a kerületbe.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Turisztikai szolgáltatók, szálláshelyek, Fővárosi Önkormányzat és szomszédos kerületek turisztikai szervezetei
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A projekt több olyan további projekttel szinerikus kapcsolatban áll, amelyek a kerület egyes kisebb részein valósítanak meg tematikus fejlesztéseket. Ilyen elsősorban a Népszínház utca, illetve a <i>Palotanegyed: Galérianegyed</i> akcióterületi projektje. Szorosan kapcsolódik a <i>Városmarketing és attrakciófejlesztés</i> projekthez, annak szubkerületi szintű támogató projektjének tekinthető.
Költségigény	20 M Ft a teljes projektre
Output indikátorok	Azonosított értékekkel rendelkező negyedek száma (db); felépített branddel rendelkező negyedek száma (db)
Ütemezés	A projekt a szükséges szakértői kapacitások megteremtésével már 2015 folyamán elindítható, és innentől 2022-ig üzemelhet. Fizikai beavatkozás a projekthez nem tartozik.

C2. Városmarketing és attrakciófejlesztés

A projekt indokoltsága, szükségessége	<p>A negyedszintű identitásfejlesztésen és -teremtésen kívül, ami az E1. projekt tárgyát képezi, szükséges Józsefváros identitását, turisztikai értékét kerületi szinten is strukturált módon fejleszteni. Ennek keretét teremti meg jelen projekt, amely alapvetően a kerület turisztikai célponttá fejlesztését célozza, illetve ehhez illeszkedően, annak imázsának javítását, a kerülethez tapadó sztereotípiák lebontását célozza. Az általános marketingeszközökön felül a projekt részét képezi a létező turisztikai attrakciók fejlesztése, tudatosítása; a létező, de attrakcióként egyelőre nem funkcionáló adottságok potenciáljának jobb kihasználása; valamint új, a kerület adottságaiból szervesen következő attrakciók fejlesztése.</p> <p>Mindezzel a projekt egyszerre irányul a turizmusfejlesztés áttételes gazdaságfejlesztő hatásának, illetve az imázsjavulás sokkal általánosabb (beköltözési, befektetési hajlandóság, lokálpatriotizmus stb.) hatásainak kiteljesítésére.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Tudatos, aktív imázsépítés, a kerület pozitív értékeinek kidomborításával és kommunikálásával - Turisztikai marketing a kerületről mint komplex célpontról - Konkrét attrakciók marketingje - Kerületi adottságokból organikusan következő attrakciók felépítése, különös tekintettel a fővárosi, országos, akár régiós szinten egyedülállóként, illetve ritkaságként hirdethető látványosságokra.
A projekt céljai, elvárt eredményei	<p>A projekt célja kettős: egyfelől Józsefváros turizmusának fellendítését hivatott szolgálni, ezen értelmében a várt eredmény a látogatószám, a turisztikai bevételek növekedése, illetve kiegyenlítődő kerületi penetrációja. Másfelől célja a kerületi identitás pozitív oldalának továbbépítése és dominánssá tétele, ebbéli értelmezésének mérhető, materiális várt eredményei a projektnek nincsenek.</p>
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Turisztikai szolgáltatók, szálláshelyek, Fővárosi Önkormányzat és szomszédos kerületek turisztikai szervezetei
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	<p>A projekt elsősorban a kisebb léptékű kommunikációt megalapozó <i>Negyedek turisztikai kínálatának fejlesztése, arculatának kialakítása</i> projekttel áll kapcsolatban, ami jelen projekthez biztosít olyan részelemeket, amik kerületi szinten egységes rendszerré, egységes üzenetté fejleszthetők. Más, konkrét projektekhez csak áttételesen, a fent említett negyedszintű projekten át kapcsolódik (lásd E1. projekt szinergiáinál).</p>
Költségigény	20 M Ft a teljes projektre
Output indikátorok	Marketingelt attrakciók száma (db); aktív tevékenységgel újonnan felépített, marketinggel rendelkező attrakciók száma (db)
Ütemezés	<p>Amennyiben 2015 második félévében sor kerül a szükséges humán erőforrások biztosítására, 2016-ban megkezdődhet az egyes attrakciók, illetve attrakciójelöltek menedzsmentje, a kerületszintű imázskampány felépítése és megfelelő csatornákon való kommunikálása. 2016. második felétől reális konkrét attrakciók fejlesztése, melyek finanszírozása, amennyiben a fejlesztés fizikai beavatkozásokat is igényel, nem része jelen projekt költségigényének, már csak a potenciális fejlesztések árának nagy várható szórásából, illetve a külső beruházói finanszírozás lehetősége miatt sem.</p>

5.4.4. Foglalkoztatásfejlesztési program

D1. Új szakmai programok álláskeresőknek, vállalkozásoknak

A projekt indokltsága, szükségessége	<p>Budapesten a VIII. kerületben a legmagasabb a munkanélküliség, így kiemelt szereppel bírnak azon beavatkozások, amelyek a foglalkoztatási helyzet javítását célozzák. Míg a Magdolna Negyed Program kapcsán a 2000-es évek végén és a 2010-es évek első felében számos ilyen profilú projekt célozta a leghátrányosabb munkaerő-piaci helyzetű egyének helyzetének javítását, addig a kedvezőbb helyzetű munkavállalók, illetve a munkaadók célzására kisebb léptékben, elsősorban csak az Európa Belvárosa Program inkubációs elemei révén, a Palotanegyedben került sor.</p> <p>E kulcsprojekt célja, hogy strukturált, az egész kerületre érvényes megközelítéssel kerüljön sor az álláskeresők készségeinek, ismereteinek fejlesztésére, illetve vállalkozásfejlesztésre – utóbbihoz ideértve a vállalkozóvá váláshoz, illetve a működő vállalkozás előrelépéséhez nyújtott tanácsadást, szakmai segítséget egyaránt.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Álláskeresési tanácsadás célcsoportok szerint szegmentált, igényekre szabott formában, kerületszerte több helyszínen - Vállalkozóvá válás támogatása tanácsadással, információs anyagok összeállításával és terjesztésével, kerületszerte több helyszínen - Vállalkozásfejlesztési tanácsadás kerületszerte több helyszínen
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt fő célja a foglalkoztatás javítása támogatásának kiterjesztése a szociálisan hátrányos helyzetű célcsoportokon túlra, kisebb intenzitással, de nagyobb elérésű tanácsadási szolgáltatásokkal, külön hangsúllyal a vállalkozásfejlesztésen. A várt eredmény a működő és a fejlődő vállalkozások számának növekedése, illetve a munkanélküliség általános csökkenése.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Munkaügyi kirendeltség, külső szolgáltatók
Előkészítettség	Projektötlet, a Magdolna Negyed Program során folytatott hasonló projektelemek nyomán némi előkészítettséggel, továbbfejleszhető mintákkal.
Szinergiák	A projekt szervesen kapcsolódik az <i>Ellátórendszeri kapacitások programja</i> célhoz tartozó MNP szociális programjainak folytatása, kiterjesztése a kerület minden részére, hiszen az igen hasonló tematika, amely mellett eltérés főként a célcsoport tekintetében áll fenn, várhatóan a két projekt kapacitásai összehangolhatóak lesznek.
Költségigény	200 M Ft
Output indikátorok	Álláskeresési és vállalkozásfejlesztési tanácsadási helyszínekkel egyaránt rendelkező negyedek száma (db); szegmentált és aktívan ellátott álláskeresési célcsoportok száma (db)
Ütemezés	A projekt 2016-os tervezés esetén 2017-ben megkezdhető, majd a szolgáltatás 2022-ig fenntartható.

D2. Bionikai klaszter katalizálása

A projekt indoklottsága, szükségessége	<p>A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kara Szigony és Práter utcák kereszteződésében 2004-ben átadott épülete alakította a leghatározottabban tematikus bionikai fejlesztési klaszter számára relevánssá a Losonci negyedet Józsefvárosban. A Semmelweis Egyetem közeli külső klinikai tömbje, illetve a Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Intézete, melyek mind néhány száz méterre fekszenek az egyetem épületétől, egyaránt erős szinergikus kapcsolatban álltak a beruházással, így logikus választás volt, hogy a Semmelweis Egyetem és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem a Tömő utca – Balassa utca – Apáthy István utca – Szigony utca tömböt válassza ki közös Bionikai Innovációs Központja megépítésére.</p> <p>A beruházás 2015-ben vette kezdetét, egyértelművé téve, hogy a negyed a tudományág országos szintű kutatási központja lett. Ebből az adottságból következik jelen projekt, melynek célja a sűrűsödés folytatódásának ösztönzése, új kutatási kapacitások, kapcsolódó gazdasági szereplők irodáinak, laboratóriumainak területre vonzása, ezzel magas hozzáadott értéket megjelenítő munkahelyek teremtése a kerületben.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - A kutatóközponti szerepkör beépítése a Losonci negyed és a kerület marketingjébe - Kapcsolódó kapacitások betelepülésének ingatlanokkal való támogatása a negyed területén, esetlegesen helyiadó-kedvezmények biztosítása
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja, hogy egyértelműsítse a Losonci negyed kutatóközponti szerepkörének erősödését, illetve az önkormányzat korlátozott eszközeivel támogassa újabb, kapcsolódó tudományos és iparági szereplők betelepülését.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderok	Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Semmelweis Egyetem, Magyar Tudományos Akadémia, potenciális kapcsolódó tudományos és iparági szereplők
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A klaszter beépítése a kerületi és városrészműködésbe a Negyedek turisztikai kínálatának fejlesztése, arculatának kialakítása, illetve a Városmarketing és attrakciófejlesztés projektek számára biztosít kiindulási alapot, míg az Egyetemi inkubátorházak létesülésének ösztönzése projekt az itt létrejövő, illetve jelen lévő tudományos kapacitások kapcsán mintaterületet nyerhet e projekttől.
Költségigény	nincs (elmaradó helyiadó-fizetés nem merül fel)
Output indikátorok	A bionikai klaszterrel kapcsolatba hozhatóan újonnan létrejött, illetve beköltözött munkahelyek száma (db)
Ütemezés	A megvalósítás a szükséges kerületi szabályozási döntések meghozatalával azonnal elkezdődik, külön proaktív tevékenységet ezt követően nem igényel. A klaszter marketingeszközként való hasznosításának ütemezése az E1. és E2. céloknál olvasható.

5.4.5. Egyetemvárosi program

E1. Egyetemi inkubátorházak létesítésének ösztönzése

A projekt indokoltsága, szükségessége	A felsőoktatási intézmények egyik fő potenciális hatása a környezetük gazdaságára a különféle spinoff-vállalkozások megjelenése, melyek az egyetem közelségére, hozzáférhetőségére, a gyakori személyi összefonódásokra alapozva célszerűen kezdenek üzemelni az egyes karok környékén. Minthogy Józsefváros az ország egyik legjelentősebb felsőoktatási központja, érdemes az önkormányzatnak lehetőségeihez mérten támogatni e spinoff-vállalkozások megjelenését, melyek a spontán alakuláson kívüli például inkubátorházakon keresztül valósulhatnak meg. E helyeken bizonyos alapfokú szolgáltatások segítik a kezdő vállalkozások elindulását, illetve a klaszterszerű elhelyezkedés további szinergikus folyamatok előtt nyitja meg a lehetőségeket.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Kooperáció a kerület felsőoktatási intézményeivel, közös tervek kidolgozása a lehetséges inkubációs formákról – akár közösen, több intézmény és az önkormányzat együttes munkája nyomán - Inkubátorházak létesítésének támogatása ingatlanokkal, telkekkel
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja, hogy inkubátorházak létesítésének katalizálásával elősegítse egyetemi spinoff-vállalkozások elindulását és működését a kerületben. Elsődleges megközelítésben ezek létrejötte a várt eredmény, hosszabb távon azonban a bennük üzemelő vállalkozások létrejötte, sikeressége, inkubátorházon kívüli kerületbeli letelepülése tekinthető sikernek.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Kerületbeli felsőoktatási intézmények
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	<i>A Bionikai klaszter katalizálása</i> projekt részeként kiemelt lehetőség nyílik az inkubátorházakra épülő modell tesztelésére, gyakorlati próbájára.
Költségigény	nincs
Output indikátorok	Inkubátorház céljára felsőoktatási intézmények számára rendelkezésre bocsátott megfelelő telkek vagy ingatlanok száma (db)
Ütemezés	A megvalósítás a szükséges kerületi szabályozási döntések meghozatalával – célszerűen már 2015 második félévében – azonnal elkezdődik, mellyel párhuzamosan folyamatosan lehetséges a felsőoktatási intézményekkel való tárgyalás. Az inkubátorházak kialakításának költsége, illetve ütemezése a projektnek nem része.

5.4.6. Civil program

F1. Civil tudásbázis építése, hálózatosodás erősítése

A projekt indokoltsága, szükségessége	Józsefvárosban számos civil szervezet aktív, elsősorban a szociális szférában, de más területeken is. E civil szervezetek gyakran folytatnak egymáshoz tematikusan és/vagy infrastrukturálisan kapcsolódó tevékenységeket, azonban nem rendelkeznek egymás működéséről kielégítő tudással, így nincs lehetőségük kihasználni olyan szinergiákat, amelyek máskülönben adott esetben jelentős mértékben növelni lennének képesek tevékenységeik hatékonyságát. E hiányosságot hivatott pótolni a projekt, amely informatikai, szervezési támogatással segít kihasználni a civil szervezetek számára egymás kapacitásait, strukturálni elképzeléseiket.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Naprakész online felület létrehozása a kerületben aktív civil szervezetekről, aktuális és általános tevékenységükről, az általuk közös hasznosításra felkínált infrastrukturális és tudáskapacitásról. - Kapcsolatteremtés a kerületben aktív civil szervezetekkel, részvételük aktív kezdeményezése
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja, hogy a kerület civil szervezeti hálózatosodjanak, megismerjék egymást és nagyobb hatékonysággal képviselhesék céljaikat. Az ennek szervezését szolgáló felületen való minél nagyobb arányú részvétel a projekt közvetlenül várt eredménye, míg áttételesen a szinergiák kihasználása, így a civil szervezetek működési hatékonyságának növekedése jelenti a projekt sikerét.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Kerületbeli civil szervezetek
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A projekt hozzájárul a <i>Lakossági, civil kapcsolattartás fejlesztése az önkormányzat részéről</i> című projekt megvalósulásához azáltal, hogy olyan közös fórumot hoz létre, amelyen az önkormányzat egyformán elérhető minden civil szervezet számára.
Költségigény	0,5 M Ft
Output indikátorok	Az újonnan létrehozandó online felületen elérhető civil szervezetek száma (db)
Ütemezés	A megvalósítás az ismert civil szervezetek 2015. második félévi felkeresésével, további releváns szervezetek hólabdamódszerrel történő azonosításával, majd a kooperációs keretek közös kialakításával veheti kezdetét, majd 2016 első félévében elindulhat az online felület működtetése is.

F2. Lakossági, civil kapcsolattartás fejlesztése az önkormányzat részéről

A projekt indokoltsága, szükségessége	A kerület nyitott működése, különösen a fejlesztések terén, hozzájárulhat a helyi identitás építéséhez, a lokálpatriotizmus fejlődéséhez, áttételesen a szomszédsági kohézió erősödéséhez. E nyitott működést, a jogszabályokban és pályázatokban előírt kötelező nyilvánosságon felül, elsősorban intézményesített többletkommunikációs formák üzemeltetésével biztosíthatja az önkormányzat, elsősorban az érintett lakosság, de optimális esetben a releváns civil szervezetek bevonásával.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Településüzemeltetési és -fejlesztési döntések, beavatkozások intenzív, célzott kommunikálása az érintett lakosság, az érintett területen aktív civil szervezetek felé - Ezen intenzív, célzott kommunikáció intézményesítése, érintettek számán, illetve értékhatáron alapulóan skálázott, kötelező érvényű alkalmazása - A kapott visszajelzések kezelése, amennyiben lehetséges, az üzemeltetési, fejlesztési döntésbe való beépítése - A célcsoportokhoz illeszkedő nyelvezetű kommunikáció folytatása, ha szükséges, párhuzamos regisztereken, csatornákon - Amennyiben az adott tématerületen, szomszédságban működik ismert, bármilyen szinten is kompetens lakossági csoport, civil szervezet, annak bevonása a döntés-előkészítésbe, természetesen csak egy minimális beavatkozási méret felett - Kényelmes, intuitív, direkt csatorna (csatornák) biztosítása a proaktív lakossági (civil) kommunikáció, illetve az utólagos véleménynyilvánítás számára
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja, hogy megkönnyítse, intézményes formába terelje a helyi stakeholderok bevonását a lakókörnyezetüket érintő döntések, fejlesztések megvalósításába, adott esetben akár meghozatalába is, ezzel erősítve, hogy a lakosság magáénak érezze lakókörnyezetét, így felelősebben használja, kezelje azt. A projekt áttételesen a lakossági önszerveződés erősítését is célozza.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Lakosság, civil szervezetek
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A <i>Civil tudásbázis építése, hálózatosodás erősítése</i> projekt megvalósulása olyan platformot hoz létre, amely részben akár e projekt során is hasznosítható.
Költségigény	0,5 M Ft
Output indikátorok	Településüzemeltetési és -fejlesztési döntések kommunikációjához alkalmazott csatornák száma (db); döntések során beépített észrevételek száma (db); döntés-előkészítésbe bevont lakossági csoportok, civil szervezetek száma (db)
Ütemezés	A megvalósítás a projekt részleteinek kidolgozásával, jó gyakorlatok feltérképezésével 2015. második félévében veheti kezdetét, majd 2016-tól folyamatos alkalmazására is sor kerülhet.

F3. Civil önszerveződések elősegítése

A projekt indokoltsága, szükségessége	A Szomszédok Egymásért Mozgalom, a Társak a Teleki Térért Egyesület és az ezekhez hasonló csoportok logikáját követő önszerveződések támogatása a környezettudatos, a környezetükért aktívan tenni akaró és tenni képes helyiek megerősítését célozza, akik figyelemmel kísérik szűkebb környezetüket, így pusztán jelenlétükkel akadályoznak meg bizonyos fajta rejtőzködni kívánó antiszociális viselkedésformákat, akár bűncselekményeket s szabálysértéseket. A szervezett tevékenység mindenezek mellett a helyi kohéziót is erősíti.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Lakossági önszerveződő csoportok támogatása eszközökkel, infrastruktúrával - Tájékoztató anyagokkal, előadások szervezésével e bűnmegelőző csoportok strukturált működésének elősegítése, tevékenységük szándékolt mederben tartása
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja, hogy a proaktívan (is) működő polgárőr mozgalmak mellé passzív, ezáltal nagyobb tömegek számára elvállalható szomszédsági csoportok létrejöttét segítse elő, ezzel növelve a rendet, a szubjektív biztonságérzetet, a helyi mikrotársadalmi kohéziót, illetve csökkentse bizonyos bűncselekmények előfordulását.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Létező szomszédsági csoportok, lakosság, polgárőrség, rendőrség
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	<i>A Lakosság és rendőrség kommunikációjának fejlesztése</i> címet viselő projekt kiemelt célcsoportját jelenthetik a jelen projektben körülírt szomszédsági szervezetek.
Költségigény	7 M Ft a teljes projektre
Output indikátorok	Újonnan alakult lakossági önszerveződő csoportok száma (db); önszerveződő csoportok működésének elősegítésére kiadott tájékoztató anyagok száma (db – típusok számossága, nem példányszám)
Ütemezés	A kapcsolódó kiadványok 2015. második félévi előkészítését követően 2022-ig folyamatosan.

5.4.7. Ellátórendszeri kapacitások programja

G1. Auróra utcai rendelőintézet megújítása

A projekt indokoltsága, szükségessége	A szakorvosi ellátás Józsefvárosban ma nagyrészt az Auróra utcai rendelőintézetben történik, amely az 1970-es években épült, és a 2000-es évekre már igen sok szempontból nem felel meg az ellátási kívánalmaknak. A korszerűsítés aktualitását növeli a Trefort utcai rendelőintézet megszűnése, melynek révén további szakorvosi kapacitások elhelyezése vált szükségessé az épületben, illetve a Korányi Sándor utcai részleggel való egyesítés kívánalma.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Létező kapacitások korszerűsítése - Új épületszárny kialakítása addiktológiai és TBC-, pulmonológiai részleggel - Parkoló bővítés, parkfelújítás
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja és várt eredménye a szakorvosi ellátás korszerűsítése, az ellátások összevonása egy központi telephelyre.
Projektgazda	Önkormányzat, Józsefvárosi Egészségügyi Szolgálat
Partnerek, stakeholderek	-
Előkészítettség	Kidolgozott, megvalósítás alatt álló projekt.
Szinergiák	A projekt az <i>Idősek ellátása, ellátások bővítése</i> nevet viselő projekt megvalósíthatóságát segíti azzal, hogy az idősek szakorvosi ellátása tekintetében korszerűbb, komfortosabb ellátást tesz lehetővé.
Költségigény	1200 M Ft
Output indikátorok	Szakorvosi ellátások összevonásra kerültek (igen/nem); a rendelőintézet komplex megújítására a pályázati terveknek megfelelően sor került (igen/nem)
Ütemezés	A kivitelezés várhatóan 2015 végére lezárul.

G2. Szünidei gyermekétkeztetés biztosítása a rászorulóknak

A projekt indokoltsága, szükségessége	<p>Míg a rászoruló bölcsődés-, óvodás- és iskoláskorú gyermekek ingyenes étkeztetése régóta megoldott akkor, amikor a gyermekek az intézményben tartózkodnak, jelenleg semmilyen intézményszerű módja nincs e gyermekek étkeztetésének megoldásának akkor, amikor hosszabb ideig nem tartózkodnak ezen intézményekben – pl. tanítási szünetekben –, és családjuk nem képes annak biztosítására, illetve nem foglalkozik azzal.</p> <p>A projekt egy szűk kört érintő, partikuláris problémára kínál egyszerűen biztosítható, kis költségigényű megoldást, kulcsprojektként való kiemelését az indokolja, hogy nem egy máskülönben létező ellátás javításáról, fejlesztéséről vagy kiterjesztéséről szól, hanem – egyedülként – egy teljes egészében hiányzó ellátástípus elindításáról.</p>
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Ingyenes, rászorultsági alapú gyermekétkeztetés biztosítása egész évben – különösen tanítási szünetek idején – a kerület néhány olyan pontján, ahol e projekttől függetlenül is működik önkormányzati fenntartású meleg konyha - Az étkeztetési lehetőség hirdetése a potenciális célcsoportba tartozó gyermekek, illetve családjuk részére
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja és várt eredménye a gyermekétkeztetés működésében időalapon felmerülő ellátási lyukak lefedése.
Projektgazda	Önkormányzat, Józsefváros Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ
Partnerek, stakeholderek	Az ellátásnak helyet adó intézmények
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	-
Költségigény	38,5 M Ft a teljes projektre
Output indikátorok	Ellátott gyermekek száma (fő)
Ütemezés	A projekt 2015 közepén elindítható és 2022-ig jelen stratégia részeként folytatható.

5.4.8. Alulhasznosított területek fejlesztésnek programja

H1. József Telefonközpont hasznosítása

A projekt indokoltsága, szükségessége	A Horváth Mihály tér északi felén, a Német utca sarkán álló volt József Telefonközpont épülete régóta üresen áll. A nagyméretű műemlék épület hasznosítása egyfelől az értékmegőrzés céljából, másfelől a sok szempontból a kerület főtereként szolgáló Horváth Mihály tér reprezentativitásának növelése céljából lényeges. Az épület magántulajdonú, a tulajdonos szándékai szerint szállodává alakítaná azt, aminek megvalósulásának esélyeit a gazdasági fellendülés jelentősen javítja.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Volt telefonközpont-épület szállodává alakítása - Műemléki értékek megőrzése, annak felügyelete - A környezethez való megfelelő kapcsolódás szabályozási feltételeinek megteremtése és ellenőrzése
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja a József Telefonközpont üres épületének funkcióváltása, szállodaként. A várt eredmény az épület környékének felértékelődése, státuszának emelkedése, így hozzájárulás a környező, kedvezőtlen állapotú Csarnok negyedbeli tömbök helyzetének javulásához.
Projektgazda	Beruházó
Partnerek, stakeholderek	Önkormányzat, V. Kerületi Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A projekt kapcsolódik a <i>Horváth Mihály tér északi oldalának felújítása</i> projekthez, a két projekt egymás pozitív hatásait erősíti.
Költségigény	40 000 M Ft
Output indikátor	A szálloda elkészült (igen/nem); az épület műemléki értékeinek megőrzése megvalósult (igen/nem)
Ütemezés	A gazdasági környezet javulásával reális a beruházás 2015. évi elindulása és 2016. évi átadása.

H2. Corvin Áruház rehabilitációjának ösztönzése

A projekt indokoltsága, szükségessége	A Blaha Lujza téri Corvin Áruház az egyik első magyar nagyáruház volt, épülete műemlék. Patinás múltjához és központi elhelyezkedéséhez képest állaga leromlott, áruházként nem népszerű. A benne helyet foglaló újabb – kulturális, szórakoztató, vendéglátó-ipari – funkciók nem szerveződnek rendszerré. Az áruház jelenlegi állapotában hozzájárul a Blaha Lujza tér vonzerejének alacsonyan tartásához, megújítása szükséges ahhoz, hogy a tér a Palotanegyed valódi kapuja lehessen.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Befektetők keresése, beruházásösztönzés - Az áruház műemléki helyreállításának koordinálása - Az épület városon belüli pozíciójához illő színvonalú és funkciójú használat ösztönzése - A megjelent kulturális, szórakoztató és vendéglátó-ipari funkciók integrálása a megújult használati keretekbe
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja leromlott állapotú, alacsony vonzerejű Corvin Áruház megújítása, ezzel a Blaha Lujza tér potenciáljainak jobb kihasználása, a Palotanegyed méltó kapujává alakítása.
Projektgazda	Önkormányzat
Partnerek, stakeholderek	Jelenlegi tulajdonos, potenciális beruházók, V. Kerületi Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A projekt kapcsolódik a <i>Blaha Lujza tér revitalizációja</i> projekthez, a két projekt egymás pozitív hatásait erősíti.
Költségigény	10 M Ft
Output indikátor	Városon belüli pozíciónak megfelelő funkciójú használatot ösztönző szabályozási lépések történtek (igen/nem)
Ütemezés	A beruházók keresése, a beruházásösztönző lobbitevékenység már 2015-ben megkezdhető, ekkortól a tevékenység sikeréig folyamatosan fenntartandó. A további projektelemegek megvalósítása ezt követi, előre nem meghatározható.

5.4.9. Biztonság- és komfortérzet javításnak programja

11. Társasházak biztonsági rendszerének fejlesztése

A projekt indokoltsága, szükségessége	Míg a kerület közterületi közbiztonságát nagyban javította a közterek nagy részét lefedő kamerarendszer, addig a lakóházak belső területein ilyen változás nem következhetett be. A tapasztalt közbiztonsági problémák megoldását komplexen kezelni hivatott projekt egyszerre szolgálja a fizikai prevenciót a házak, illetve akár a lakások rácsokkal való megerősítésével; az elrettentő erőt a térfigyelő rendszerbe kötött belső kamerákkal; a felderíthetőség és számonkérhetőség javítását ugyanezen kamerákkal; a közösségi kontroll javítását portaszolgálatok fenntartásával; valamint, járulékosan, munkahelyek teremtését ugyanezzel, a szomszédsági rendőrséghez hasonló, ám hétköznapibb módon.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Bérházak kapuinak, lakásainak rácsokkal való erősítése, a lakókkal kooperációban kiépítve - Pályázat társasházak kapuinak rácsos megerősítésének támogatására - Pályázat magánlakások rácsos megerősítésének támogatására - Belső udvari, kapualji kamerák kiépítése bérházakban - Pályázat belső udvari, kapualji kamerák kiépítésének támogatására társasházakban - Portaszolgálat létesítése bűncselekmények által erősebben fertőzött bér- és társasházakban, önkormányzati foglalkoztatásként, akár lakhatási lehetőséggel együtt - Belső udvari, kapualji kamerák rendőrségi megfigyelésének költségtámogatása
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja a kapukon belüli közbiztonság növelése komplex eszközökkel, szükség esetén portaszolgálat létesítésével, ez utóbbi járulékos hasznaként munkahelyteremtéssel.
Projektgazda	Önkormányzat, illetve általa kijelölt szervei
Partnerek, stakeholderek	Társasházak, rendőrség
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A projekt számos kapcsolódó projekttel bír, melyek közül a legegységesebb az <i>Intelligens kamerarendszer fejlesztése egyetemi együttműködésben</i> című. Ennek segítségével a belső udvari kamerák megfigyelését szoftver végezheti, csökkentve a kapcsolódó élőmunkaterhet, és növelve az egyszerre megfigyelhető területek kiterjedését, nagyban segítve a kapukon belüli közbiztonság javulását. Szinergia használható ki a <i>Társasház-felújítások támogatása</i> projekttel is, amely társasházak egyéb infrastrukturális megújítására dedikál pályázati forrást, így a két projekt akár közös pályázati rendszerben is kezelhető.
Költségigény	320 M Ft a teljes projektre
Output indikátorok	Újonnan megerősített kapuk száma (db); újonnan megerősített lakásajtók száma (db); újonnan kiépített belső udvari és/vagy kapualji kamerával rendelkező lakóépületek száma (db)
Ütemezés	A leginkább érintett házakban megvalósítandó portaszolgálat elsősorban olyan épületekben javasolt, ahol áll szabadon önkormányzati lakás (különösen annak ismeretében, hogy a 100%-ig magántulajdonú társasházak közbiztonsága általában kedvezőbb), így a szükséges kisebb fizikai beavatkozásokat követően 2016-tól beköltözhetnek a portaszolgálatot végzők. A projekt pályázati (illetve bérházaknál támogatási) lábának kidolgozása ezzel nagyrészt párhuzamosan, 2015 és 2016 első féléve során lehetséges, így 2016. második félévi pályázattal az első támogatott rács- és kameraletesítések 2017-ben már sor kerülhet. Innentől – indikatív értéként, melytől a rendelkezésre álló források alapján lehetséges mindkét irányba az eltérés – évente 20 ház megújításának támogatása lehetséges, tárgyév előtti félévben megvalósuló pályázattal 2022-ig. A kamerák megfigyelési kapacitásainak biztosítása a beépítést követően, azokkal azonos ütemben halad.

12. Lakosság és rendőrség kommunikációjának fejlesztése

A projekt indoklása, szükségessége	A kerület kedvezőtlenebb adottságú negyedeiben jelentkező közbiztonsági problémákat segíti elsősorban a lakosság és a rendvédelmi szervek kommunikációjának erősítése, a bizalomépítés és a strukturált információáramoltatás lehetőségeinek megteremtése. A kerület sok részén jellemző alacsony szubjektív biztonságérzet javítását nagyban képes támogatni a rendőrség által ápoltt rendszeres és hiteles kapcsolat.
A projekt tartalma	<ul style="list-style-type: none"> - Kerületi rendőrök érzékenyítő tréningje a jellemző deprivációs helyzetek megismerésére és kezelésük elsajátítására - Fogadóórák, tájékoztatók, előadások rendszeres szervezése kerületszerte, elsősorban a körzeti megbízottak (KMB), másodsorban az adott környéken zavart okozó specifikus bűncselekmények rendőrségi szakemberei részvételével - A célcsoportok nyelvi normái szerint kommunikáló tájékoztató kiadványok terjesztése
A projekt céljai, elvárt eredményei	A projekt célja, hogy a kerület normakövető lakosságának szubjektív biztonságérzete erősödjön, a rendőrséggel szembeni bizalma nőjön, illetve, részben ennek következményeként, a releváns lakossági információk rendőrség irányába való áramlása is javuljon.
Projektgazda	Önkormányzat, rendőrség
Partnerek, stakeholderek	Külső szakértő szervezetek
Előkészítettség	Projektötlet.
Szinergiák	A <i>Civil önszerveződések elősegítése</i> projekt olyan célcsoportot jelöl ki, amelyek bevonása a célzott rendőrség—lakosság kommunikációba kiemelt jelentőséggel bír.
Költségigény	10 M Ft a teljes projektre
Output indikátorok	Érzékenyítő tréningbe újonnan bevont kerületi rendőrök száma (fő); rendszeres fogadóórát tartó körzeti megbízottal rendelkező negyedek száma (db); célcsoportok nyelvi normái szerint kommunikáló tájékoztató kiadványok száma (db, típusok számossága, nem példányszám)
Ütemezés	Érzékenyítő tréningek rendezése és tájékoztató kiadványok újraserkesztése, újrayomása egyaránt évente, 2015 II. félévétől 2022 I. félévéig.

5.5. PROJEKTEK VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE

5.5.1. Vázlatos pénzügyi terv

Az alábbi táblázatok az egyes akcióterületi, illetve tematikus kulcsprojektek indikatív forrásigényét, illetve potenciális finanszírozási forrásait tartalmazzák. Az egyes projektek költségigénye, az előzetes tervezés bizonytalanságaiból fakadóan, nem különbözteti meg a pályázati források esetén a támogatási összeget és az önerőt, a táblázatok minden cellája a teljes forrásigényt jelöli. Az egyéb projektek költségigényét a stratégia nem tárgyalja, kidolgozásukra a későbbi részletes projektervekben kerülhet sor.

Akcióterületi projektek	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program keretében lehívható forrás (millió Ft)	Egyéb ismert forrás (millió Ft)	Ismeretlen forrás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
MAGDOLNA NEGYED AKCIÓTERÜLET				
MNP III. szociális programjainak folytatása, kiterjesztése a kerület minden rászorulójára	600 (VEKOP 6.2 – A leromlott településrészekben élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja) 200 (VEKOP 7.1 – Kiemelt társadalmi felzárkózási programok)	-	-	800
LÉLEK Program folytatása, bővítése	300 (VEKOP 7.1 – Kiemelt társadalmi felzárkózási programok)	-	-	300

Évi két nagy állásbörze	5 (VEKOP 7.1 – Kiemelt társadalmi felzárkózási programok)	-	-	5
EURÓPA BELVÁROSA AKCIÓTERÜLET				
Európa Belvárosa Program II.	-	122,4 (Józsefvárosi Önkormányzat) 317,5 (TÉR_KÖZ „A”) 182,1 (társasházak)	-	622
Blaha Lujza tér revitalizációja	-	-	600 (egyéb)	600
Palotanegyed: Galérianegyed	-	-	50 (egyéb)	50

ORCZY NEGYED AKCIÓTERÜLET				
Orczy Negyed Program	4800 (VEKOP 6.2 – A leromlott településrészekben élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja) 200 (VEKOP 7.1 – Kiemelt társadalmi felzárkózási programok)	-	15000 (egyéb)	20000
Ludovika Campus, Orczy park fejlesztése	-	32000 (Nemzeti Közszolgálati Egyetem)	-	32000
Szeszgyár utca megnyitása a Visi Imre utca és a Kőrís utca között	-	-	250 (egyéb)	250
CORVIN SÉTÁNY AKCIÓTERÜLET				
Corvin Sétány Programhoz kapcsolódó ingatlan- és közterületi fejlesztések folytatása		50000 (Piaci befektetés)	-	50000
Bölcsődébővítés a Nagy Templom utcában	600 (VEKOP 6.1 – Bölcsődék és családi napközik, valamint óvodák infrastrukturális fejlesztései)	-	-	600

NÉPSZÍNHÁZ UTCA AKCIÓTERÜLET				
Népszínház utca tematikus revitalizációja	-	-	500 (egyéb)	500
A Zsibárusház, illetve Középső-Józsefváros zsidó örökségének turisztikai fejlesztése	-	-	50 (egyéb)	50
ASZTALOS SÁNDOR ÚT – KÖBÁNYAI ÚT MENTI BARNAMEZŐS AKCIÓTERÜLET				
Józsefvárosi pályaudvar területének rehabilitációja	-	-	15 (egyéb)	15
Michelin gumigyár területének hasznosítása	-	-	-	0
Ganz-MÁVAG területének szabályozása	-	-	-	0
Asztalos Sándor úti feltáróút létrehozása	-	-	1500	1500
ÖSSZESEN (millió Ft)	6705	82622	17965	107292

2. táblázat: Akcióterületi projektek indikatív forrásigénye (millió forint).

Tematikus kulcsprojektek	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program keretében lehívható forrás (millió Ft)	Egyéb ismert forrás (millió Ft)	Ismeretlen forrás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
INGATLANGAZDÁLKODÁSI PROGRAM				
Bérlakásrendszer komfort és méret szerinti átstrukturálása	2500 (VEKOP 6.2 – A leromlott településrészekben élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja)	-	7500 (egyéb)	10000
Társasház-felújítások támogatása	1000 (VEKOP 6.2 – A leromlott településrészekben élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja)	-	9000 (egyéb)	10000
KÖZTERÜLET-FEJLESZTÉSI PROGRAM				
Sport- és rendezvényközpont létesítése	-	-	9000 (egyéb)	9000
Zöldfelületek minőségi felújítása, fenntartása	-	-	75 (egyéb)	75

FOGLALKOZTATÁSFEJLESZTÉSI PROGRAM				
Új szakmai programok álláskeresőknek, vállalkozásoknak	-	-	200 (egyéb)	200
Bionikai klaszter katalizálása	-	-	-	0
TURIZMUSFEJLESZTÉSI PROGRAM				
Negyedek turisztikai kínálatának fejlesztése, arculatának kialakítása	-	-	20 (egyéb)	20
Városmarketing és attrakciófejlesztés	-	-	20 (egyéb)	20
EGYETEMVÁROSI PROGRAM				
Egyetemi inkubátorházak létesülésének ösztönzése	-	-	-	0
CIVIL PROGRAM				
Civil tudásbázis építése, hálózatosodás erősítése	-	-	0,5 (egyéb)	0,5
Lakossági, civil kapcsolattartás fejlesztése az önkormányzat részéről	-	-	0,5 (egyéb)	0,5
Civil önszerveződés elősegítése	-	-	7 (egyéb)	7

ALULHASZNOSÍTOTT TERÜLETEK FEJLESZTÉSNEK PROGRAMJA				
József Telefonközpont hasznosítása	-	10000 (ingatlantulajdonos)	-	10000
Corvin Áruház rehabilitálásiójának ösztönzése	-	-	10 (egyéb)	10
ELLÁTÓRENDSZERI KAPACITÁSOK PROGRAMJA				
Auróra utcai rendelőintézet megújítása	-	1200 (KMOP)	-	1200
Szünidei gyermekétkeztetés biztosítása a rászorulóknak	38,5 (VEKOP 7.1 – Kiemelt társadalmi felzárkózási programok)	-	-	38,5
BIZTONSÁG- ÉS KOMFORTÉRTET JAVÍTÁSNAK PROGRAMJA				
Társasházak biztonsági rendszerének fejlesztése	50 (VEKOP 6.2 – A leromlott településrészekben élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja)	-	270 (egyéb)	320

PEST-BUDAPEST KONZORCIUM

Budapest VIII. kerület Józsefváros
Integrált Településfejlesztési Stratégia

Lakosság és rendőrség kommunikációjának fejlesztése	-	-	10 (egyéb)	10
ÖSSZESEN (millió Ft)	3588,5	11200	26113	40901,5

3. táblázat: Tematikus kulcsprojektek indikatív forrásigénye (millió forint).

Az egyéb (nem akcióterületi, illetve nem tematikus kulcs-) projektek esetében nem került sor a projektartalom részletes kidolgozására, így ezek esetében csupán a teljes költségigény indikatív feltüntetésére van mód, tekintve, hogy a potenciális finanszírozási lehetőségeknek való megfelelés nem ismert. Hangsúlyozandó, hogy – részletes projektartalom híján – az indikatív költségigények is csupán nagyságrendi becsléseknek tekinthetők.

Egyéb projektek	Indikatív nagyságrendi költségigény (millió Ft)
INGATLANGAZDÁLKODÁSI PROGRAM	
Integrált és fenntartható lakás- és ingatlangazdálkodási struktúra kialakítása	0
MÁV telep helyzetének rendezése	5000
Üres önkormányzati üzlethelyiségek hasznosításának elősegítése	5
KÖZTERÜLET-FEJLESZTÉSI PROGRAM	
Parkolóház-kapacitások és közterületi parkolás egységes rendszerben kezelése	0
Baross tér térfalainak rehabilitációja	200
Rákóczi tér kisugárzó hatásainak erősítése	200
Utak, járdák, gyalogátkelők felújítása	500
Közterek átláthatóságának növelése, megfelelő közvilágítás alkalmazása	50
Rákóczi út emberközelibbé tétele és kereskedelmi revitalizációja	8000
Hungária gyűrű menti területek parkolási helyzetének rendezése	5
Hajléktalanellátó intézmények egyenletes fővárosi elosztása	3000
Iskolai kerékpártárolók létesítése	2
intézményi és közterületi kerékpártárolók fejlesztése	3
Közparkok, frekventált területek WiFi-ellátása	5
Kerékpáros infrastruktúra komplex fejlesztése	20
Nagykörút revitalizációja	200
Üres telkek átmeneti hasznosításának elősegítése	0
Szelektív hulladékgyűjtés közterületi lehetőségeinek bővítése	5
Közösségi terek hálózatának bővítése, intézménykertek bevonása	10
Horváth Mihály tér északi oldalának felújítása	1500
Parkolási konfliktusok feloldása a Százados negyedben és a Tisztviselőtelepen	3
Nyilvános, fenntarthatóan működtethető WC-k, szemetesek sűrűségének növelése	100
Ivóutak elhelyezése	5
FOGLALKOZTATÁSFEJLESZTÉSI PROGRAM	
Felnőttoktatás, szülőoktatás biztosítása	50
Közfoglalkoztatás bővítése	2000
TURIZMUSFEJLESZTÉSI PROGRAM	

Helyi védelem intézményének kiterjesztése	2
Nemzetközi turizmus igényeinek kielégítése	2
EGYETEMVÁROSI PROGRAM	
Felsőoktatási intézmények bevonása, egyetemvárosiasítás	10
Hallgatók igényeire épülő szolgáltatásfejlesztés, a helyi lakossággal összhangban	0
CIVIL PROGRAM	
-	-
ALULHASZNOSÍTOTT TERÜLETEK FEJLESZTÉSNEK PROGRAMJA	
Hungária gyűrű menti üres területek hasznosításának ösztönzése	5
Magyar Rádió funkcióváltása	10000
Ganz-MÁVAG területén zöld ipar letelepedésének katalizálása	2
Baross kocsiszín funkcióváltása	500
Volt kenyérgyár hasznosításának elősegítése	0
Volt MSZMP színház hasznosításának elősegítése	0
Foghíjtelkek átmeneti hasznosításának elősegítése	0
ELLÁTÓRENDSZERI KAPACITÁSOK PROGRAMJA	
Felsőoktatási hallgatók bevonása szociális programokba	50
Bölcsődék, óvodák, iskolák, sportpályák korszerűsítése	1500
Idősek ellátása, ellátások bővítése	400
Ezüstfenyő Gondozóház bővítése	150
Idősklubok rendszerének folytatása	75
Fűtéstámogatás rászorulóknak	400
Fecskeház-program	600
Nagycsaládosok és idősek étkeztetési támogatása	400
Iskolakezdesi támogatás nagycsaládosoknak	50
Rászoruló étkeztetési támogatása	200
„Szűrő szombat” program bővítése	15
Iskolai pályaválasztási tanácsadás	3
Százados negyed alapkú oktatási ellátottságának javítása	60
Középiszkolai kötelező önkéntesség bevonása szociális programokba	50
Gyermekorvosi kapacitások bővítése	160
Közösségi közlekedés lefedettségi hiányainak pótlása, infrastrukturális hálózat fejlesztése	400
Kiléptetőházak rendszerének kiépítése	200
Családok átmeneti otthonának biztosítása a kerületen belül	150
Egészségügyi intézmények állagmegóvása	50

BIZTONSÁG- ÉS KOMFORTÉRTET JAVÍTÁSNAK PROGRAMJA	
Iskolai bűnmegelőzés és drogprevenció	25
Új rendőrségi központ kialakítása	2500
Közéret javítása: köztéri alkoholfogyasztás, 0-24 üzletek, call shopok kizorítása	0
Illegális bevándorlók kerületi jelenlétéből eredő problémák kezelése	0
Rendőrségi riasztórendszerre csatlakoztatás	200
Kerékpáros közterület-felügyelők	5
Rendőrházak létesítése a bűnügyileg fertőzött területeken	150
Intelligens kamerarendszer fejlesztése egyetemi együttműködésben	2000
Kamerarendszer hiányainak pótlása	75
Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Rendszer folytatása	3
ÖSSZESEN (millió Ft)	41255

4. táblázat: Egyéb projektek indikatív, nagyságrendi forrásigénye (millió forint).

5.5.2. Vázlatos ütemezés

Az alábbi táblázatokban látható a fent részletezett projektek – az akcióterületi projektek, illetve a tematikus kulcsprojektek – vázlatos, indikatív ütemezése. Az egyéb projektek ütemezését a stratégia nem tárgyalja, kidolgozásukra a későbbi részletes projekttervekben kerülhet sor.

Akcióterületi projektek	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév
MAGDOLNA NEGYED AKCIÓTERÜLET																		
MNP III. szociális programjainak folytatása, kiterjesztése a kerület minden rászorulójára	2015. IX.	2022. III.																
LÉLEK Program folytatása, bővítése	2015. IX.	2022. III.																
Évi két nagy állásbörze	2015. IX.	2022. III.																
EURÓPA BELVÁROSA AKCIÓTERÜLET																		
Európa Belvárosa Program II.	2014	2018. XII.																
Blaha Lujza tér revitalizációja	2016. I.	2019. XII.																
Palotanegyed: Galérianegyed	2015. IX.	2022. III.																
ORCZY NEGYED AKCIÓTERÜLET																		
Orczy Negyed Program	2015. IX.	2022. III.																

Michelin gumigyár területének hasznosítása	2015. VI.	2016. V.																	
Ganz-MÁVAG területének szabályozása	2015. IX.	2016. VI.																	
Asztalos Sándor úti feltáróút létrehozása																			

5. táblázat: Akcióterületi projektek indikatív ütemezése.

Tematikus kulcsprojektek	Kezdés	Befejezés	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév
INGATLANGAZDALKODÁSI PROGRAM																		
Bérlakásrendszer komfort és méret szerinti átstrukturálása	2016. I.	2022. III.																
Társasház-felújítások támogatása	2016. I.	2022. III.																
KÖZTERÜLET-FEJLESZTÉSI PROGRAM																		
Sport- és rendezvényközpont létesítése	2015. VI.	2018. X.																
Zöldfelületek minőségi felújítása, fenntartása	2015. IX.	2022. III.																

6. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM

6.1. A 2008. ÉVI ANTISZEGREGÁCIÓS TERV MEGVALÓSULÁSA

Budapest VIII. kerület Józsefváros Önkormányzata 2008-ban fogadta el az Integrált Városfejlesztési Stratégiáját, melynek szerves részét képezte az antiszegregációs terv (ASZT). Az ASZT foglalkozik a szegregációs mutató által lehatárolt szegregátumokkal és veszélyeztetett területekkel, illetve azokkal a nagyobb kiterjedésű, alacsony státuszú, leromlott városrészekkel, amelyek ugyan nem szegregátumok, de társadalmi és fizikai megújításra szorulnak.

A szegregátumok és veszélyeztetett területek lehatárolása a szegregációs mutató 50%, illetve 40%-os határértékénél történt a 2001. évi népszámlálási adatok alapján. Két kisebb méretű és lakosság számú tömb került ekkor lehatárolásra szegregátumként, az alábbiak szerint:

- A 8051-es tömb¹ (Kisfaludy u. – Nap u. – Vajdahunyad u. – Kis Stáció u.) a Corvin negyedben helyezkedik el, lakosság száma 745 fő volt. Már 2008-ig is jelentős változások történtek a tömbben: több kisebb épületet elbontottak, több üres telek is volt a tömbben, miközben néhány új lakóház már felépült és folyamatban volt a lakások értékesítése. A tömb kedvező központi helyzete és a Corvin Sétány Programhoz való közelsége okán feltételezhető volt, hogy szegregátum mivolta az elkövetkező időszakban megszűnik.
- A 8105-ös tömb (Auróra u. – Déri Miksa u. – Fecske u. – Bérkocsis u.) a Csarnok negyedben helyezkedik el, lakosság száma 222 fő volt; a 8051-es tömbnél rosszabb társadalmi mutatókkal rendelkezett. Itt is történt lakásberuházás: egy lakóépület épült 2008-ig. A tömb fejlesztési lehetőségei korlátozottak voltak, a tervezett fejlesztések áttételesen érintették volna. Mivel a Magdolna negyed közelében helyezkedik el, az ASZT célul tűzte ki a tömb lakóinak bevonását a Magdolna Negyed Program során megvalósuló társadalmi és szociális programokba.

Veszélyeztetett tömbként négy tömb került lehatárolásra. Ezek egyikeben mindössze 10 fő lakott, ezért érdemben három tömbről esett szó az ASZT-ben, melyek az alábbiak:

- A 8129-es (Orczy u. – Sárkány u. – Diószegi u. – Kőrís u.), illetve a
- 8135-ös tömb (Diószegi u. – Kőrís u. – Kálvária u. – Kálvária tér), egyaránt az Orczy negyedben.

A két tömbben összesen 1120 lakás volt, azaz nagyméretű tömbökről volt szó. Mindkét tömbben kiugróan magas volt a segélyezési arány. A Magdolna negyed mellett az ASZT ezt a két tömböt határozta meg a kerület másik legjelentősebb krízisterületként. Vélhetőleg magas volt a roma lakosság aránya is.

- A harmadik veszélyeztetett tömb, a 8077-es, a Csarnok negyedben található (Mátyás tér – Tavaszmező u. – Lovassy László u. – József u.), közvetlenül a Magdolna negyed határán. A magas szegregációs mutatót eredményező adatok különösen a gyermekes családok rossz szociális helyzetére utaltak, több önkormányzati lakóépület is volt a tömbben. Itt épült az egyik új, bérlakásokat tartalmazó önkormányzati lakóépület is.

Az ASZT megállapította, hogy a kijelölt tömbökön kívül a Magdolna negyed egésze és az Orczy negyed is nagy kiterjedésű krízisterületnek számított. Ezt a népszámlálási adatok is igazolták: a két negyed szegregációs mutatói kifejezetten magasak voltak, 23,2% a Magdolna és 21,2% az Orczy negyedben, miközben a kerületi átlag 15,6% volt, a Palotanegyedé 8,8%, a Százados negyedé pedig 7,6%.

¹ A tömbszámozás a Központi Statisztikai Hivatal rendszerét követi.

Az ASZT nyolc feladatot jelölt ki, melyek részben területi, részben horizontális programok voltak. Fontos hangsúlyozni, hogy bár az ASZT tartalmazta az intézkedési terv megvalósításának monitoringját, ez egyetlen alkalommal sem történt meg.

Az intézkedési tervben meghatározott feladatok és azok megvalósulása (a rendelkezésre álló információk alapján) az alábbiak szerint álltak össze:

1. feladat: Lakhatási integrációt biztosító eszközök szabályozása

Az akcióterületen a bontásra ítélt házak lakóinak legyen reális esélye a kor színvonalának megfelelő lakáshoz jutni, és senki ne kerüljön rosszabb lakásba: már az ASZT készítésének ideje alatt sor került arra a rendeletmódosításra, ami alapján a helyi városrehabilitációs rendeletet (HVT-t) kiterjesztették az akkoriban tervezett új akcióterületekre is.

Megvalósulás: Nincs információ arról, hogy külön eljárásrend készült volna a speciális helyzetű lakók sorsának rendezésére (ilyenek lehetnek a díjhátralékosok, jogcím nélküliek, bérleti szerződéssel nem rendelkező lakáshasználati díjat fizetőik). Az önkormányzat a jogcím nélküliek tartozás törlesztésének megkönnyítésére hozott több intézkedést (lásd Antiszegregációs Program fejezetben).

A Magdolna Negyed Program keretei közt sor került néhány önkormányzati lakóépület teljes körű átalakítására, felújítására, ami a bérlők mobilizációjával is járt. Az ezen esetekben követett eljárásrend hasonló volt a Corvin negyedben alkalmazotthoz: a hátralékkal rendelkezők vagy egyéb ok miatt jogcím nélküliek helyzetét a felhasználható támogatások és részletfizetési lehetőségek segítségével próbálták rendezni; az érintettek mindannyian kaptak cserelakást vagy visszaköltözhettek a felújított lakásba. Az önkényes lakásfoglalók viszont nem részesültek semmilyen kompenzációban, pótlólagos lakhatási lehetőségben.

Az antiszociális családok helyzetének kezelésére sem eljárásrend, sem megfelelő törvényi szabályozás nem született. Az önkormányzat továbbra sem tudott hatékonyan fellépni az antiszociális családokkal szemben.

A fejlesztési akcióterületen cél volt az alacsony jövedelmű családok helyben maradásának segítése. Ennek érdekében a kerület felelőssége volt az érintett családokat megfelelően tájékoztatni a programokról, támogatásokról, illetve aktívan segíteni a programba történő bevonásukat, a cél megvalósításának érdekében lakhatási támogatási rendszert működtetni.

A Magdolna Negyed Program során a családok tájékoztatása a szolgáltatásokról többféle módon történt, illetve történik: egyrészt plakátok és szórólapok kihelyezésével, másrészt szóban, a programban részt vevő nagyszámú szociális munkás, egyéb szakember, intézmények dolgozói, szomszédsági rendőr stb. segítségével.

2. feladat: a 8105-ös tömb (Auróra u. - Déri Miksa u. – Fecske u. – Bérkocsis u.) tömb integrációja

Az intézkedés azt célozta, hogy a tömbben élő családok számára elérhetővé váljanak a Magdolna negyed rehabilitációs programjainak szolgáltatásai, a családokat bevonják a képzési, foglalkoztatási és egyéb segítő programokba, valamint ezzel kapcsolatban monitoringrendszer kerüljön kialakításra (amely a hatásokat a 2011-es népszámlálási adatok alapján értékeli).

Megvalósulás: A Magdolna Negyed Program során nem volt külön hangsúly a tömb lakosságának bevonására, ezzel kapcsolatos monitoringrendszer nem került kialakításra, a 2011-es népszámlálási adatok értékelése a tömb vonatkozásában nem történt meg.

3. feladat: a Magdolna Negyed Program elemeinek működtetése

A Magdolna Negyed Program II. ütemének megvalósítása az akcióterületi terv alapján.

Megvalósulás: A II. ütem 2008 és 2011 között megvalósult. A III. ütem tervezése és megvalósítása is részben megtörtént, ám a program meghosszabbítása folyamatban van, várhatóan 2015. augusztus 31-én zárul.

A Magdolna Negyed Program II. üteme során az alábbi alprojektek valósultak meg:

- Lakhatási program: hét társasház és tizenhat önkormányzati bérház felújítása
- Közterület-fejlesztési program: a Mátyás tér és a környező utcák felújítása, sétálóutcává alakítása; két sportudvar kialakítása
- Közsféra funkcióit erősítő beavatkozás: a Lakatos Menyhért Általános Iskola és Gimnázium felújítása, közösségi terekkel való bővítése, gyermekeknek szabadidős programok megvalósítása
- Szociális és képzési, foglalkoztatási-képzési programok: antiszociális és krízishelyzetben lévő családok intenzív szociális segítése, álláskereső klubok, börszervezése, képzések és foglalkoztatási elemek megvalósítása
- Közbiztonsági program: szomszédsági járőrprogram, drogprevenációs utcai szociális munka, áldozattá válás megelőzését segítő programok
- Közösségfejlesztési programok: szabadidős programok, gyermek- és ifjúsági programok, szomszédsági tanács működtetése, konfliktuskezelő programok fiatal iskolások számára, sportprogramok stb.

A Magdolna Negyed Program III. ütemének keretében az alábbi alprojektek valósultak meg:

- Lakófunkció erősítése: tizenhárom társasház és huszonnyolc önkormányzati lakóépület felújítása (az utóbbiak közül a legtöbb már az MNP II. során is részesült részleges felújításban). A lakóépületek felújításánál az egyik fő szempont az energiahatékonyság növelése, így a lakásfenntartási költségek csökkentése volt.
- Városi funkció erősítése: a Teleki László tér megújítása; a „FiDo tér” (Fiumei út és Dobozi utca közötti zöldterület) megújítása közösségi sportpark létrehozásával kamaszok, fiatalok részére; a Kálvária tér zöldterületeinek megújítása; a Bauer Sándor utca megújítása; a térfigyelő rendszer fejlesztése. A FiDo-ban és a Kálvária téren is foglalkoznak szociális munkások a fiatalokkal, illetve a játszótéren megjelenő gyermekes családokkal.
- Közösségi funkció: a Kesztyűgyár Közösségi Ház funkcionális fejlesztése, Közösségi Hely és Mosoda létrehozása
- Társadalmi beavatkozások: társadalmi akciók (udvarok, parkok takarítása, lomtalanítás, zöldudvarok kialakítása); lakossági tanácsadás, utógondozás; közös képviselők képzése; a vagyonkezelő munkatársainak szociális, kommunikációs képzése; közösségi szabadidős programok; szenvedélybetegségekkel, bűnözéssel kapcsolatos prevenciós programok és alacsony küszöbű szolgáltatások; közterületi ártalomcsökkentő szolgáltatások; kábítószerfüggők gyógyulásának támogatása; intenzív családmegtartó szolgáltatás; családfejlesztési szolgáltatás; tehetség gondozás; szomszédsági rendőrprogram; bűnmegelőzési stratégia és cselekvési terv kidolgozása
- Gazdasági funkció: készségfejlesztő képzések a munkaerőpiacra való integráció érdekében; szakképzések; 10 osztályos felzárkóztató képzések; karrierút-tanácsadás és diák munka-mentoráció; álláskereső klubok, tréningek, tanácsadások, állásbörzék; szociális mosoda foglalkoztatási eleme; társadalomból kirekesztett nők foglalkoztatása és rehabilitációja.

Mint a fentiekből látható Magdolna Negyed Program mindkét érintett üteme rendkívül sok társadalmi, közösségfejlesztési, készségfejlesztési és munkaerő-piaci (re)integrációt célzó alprojektet tartalmazott. Ezek egy részét a helyi intézmények (családsegítő, iskolák, óvodák) valósították meg, a fennmaradó részét pedig külső partnerek, civil szervezetek. Utóbbiak tevékenysége a programalapból kerültek finanszírozásra.

A Magdolna Negyed Program II. üteme 2 milliárd forint, a III. ütem pedig 3,8 milliárd forint támogatással valósult meg, a Magdolna Negyed Program tehát összesen 5,8 milliárd forint támogatást vett igénybe az elmúlt hét évben.

4. feladat: Közoktatási és esélyegyenlőségi program végrehajtása

A feladat célja, hogy halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók ne kényszerüljenek magántanulói státuszba.

Megvalósulás: Mint azt a megalapozó tanulmányban az ASZT helyzetelemzése kimutatta, a HHH tanulók aránya az egész kerületben magas a körzetes általános iskolákban, éppen ezért a kidolgozott közoktatási esélyegyenlőségi terv megvalósítása különös fontossággal bírt. Az önkormányzat 2008-ban nyert pályázatot (Kompetenciaalapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben, TÁMOP-3.1.4-08/1), mely a gyakorlati megvalósítás kidolgozását célozta. Az iskolákban az utóbbi években uniós, önkormányzati és egyéb forrásokból számos program került kialakításra, melyek az iskolák állami fenntartásba vételével is folytatódtak.

A sikeres tanulást célzó programok közé tartoznak az integrációs (IPR), esélyegyenlőséget szolgáló és képességkibontakoztató programok, valamint a tehetséggondozó és ösztöndíjprogramok. Ezek keretében első osztályban kéttanítós módszert vezettek be, ahol fejlesztőpedagógusok napi rendszerességgel foglalkoznak rászoruló gyermekekkel és hangsúlyt kap a gyermekek differenciált fejlesztésének beépítése a tanításba. A pályaválasztás segítésére külön hangsúlyt helyeznek 7-8. osztályban: szakértői csoport (osztályfőnökök, pedagógusok, iskolapszichológus, fejlesztő pedagógusok) dolgozták ki a pályorientációs programok tervét, a továbbtanulás lehetőségét segítő tevékenységeket. A középiskolák bemutatkoznak a szülőknek, tanulóknak. Emellett Suli-Szupport mentálhigiénés program indult a tanulóknak, illetve felvételi előkészítő a diákoknak.

Az iskolai konfliktusok csökkentése és a gyermekvédelem erősítése döntő fontosságúak, mert egyre súlyosabb és nagyobb számú konfliktusok alakulnak ki a tanár, a szülők és a gyermekek között. A pedagógusok többféle konfliktuskezelő tréningen vettek részt (részben a Magdolna Negyed Program keretében), kiépült a Gyermekjóléti Szolgálattal, a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, családlátogatás, megvalósult a FÜGE drogprevenciós program és az iskolapszichológus alkalmazása. A legsúlyosabb esetekre létrehozták az „X” osztályt, ahol órarendszerű beosztásban egy-egy gyermekkel egyénileg foglalkoznak.

Ezeken kívül rengeteg szabadidős program valósult meg, főként iskolán belül, de esetenként a Kesztyűgyár Közösségi Házzal együttműködésben is, annak érdekében, hogy a gyermekek tapasztalatokat nyerhessenek, jobban megismerjék a világot. A külső programra a lehetőségek korlátozottak a szülők anyagi korlátai miatt: sokszor az eljutást sem tudják megfizetni. A problémák kezelésére széles körű együttműködési rendszert tartanak fenn önkormányzati, állami (gyermekvédelmi) intézményekkel, civilekkel, egyházakkal.

5. feladat: Szociális ellátórendszer javítása

Cél a gyermekjóléti szolgáltatás átvilágítása, családok átmeneti otthonának esetleges létrehozása, alternatív szabadidős szolgáltatások megvalósítása (Kapocs Alapítvány, Kesztyűgyár Közösségi Ház, illetve Mátyás téri, iskolai programok), valamint az ifjúsági utcai szociális munka létrehozása.

Megvalósulás: Családok átmeneti otthona nem került kialakításra. A LÉLEK program keretén belül alakítottak ki három krízislakást lakhatóságukat elvesztő családok részére. További három lakás vár felújításra, ugyanerre a célra.

A Kesztyűgyár Közösségi Házban napi rendszerességgel, széles körben valósultak meg alternatív szabadidős programok, amelyek legfőbb célcsoportjai közé tartoztak a gyermekek és fiatalok, illetve a családok. Más civil szervezetek (pl. Kapocs Alapítvány) is rendszeresen szerveznek ilyen programokat, működtetnek alacsony

küszöbű szolgáltatásokat, elsősorban a veszélyeztetett fiataloknak. Az ifjúsági utcai szociális munka a gyermekjóléti szolgálat kötelező feladatai közé tartozik.

Összességében megállapítható, hogy az ASZT intézkedési tervében foglaltak jelentős része megvalósult vagy részben megvalósult, egyrészt a Magdolna Negyed Program II. és III. ütemében, másrészt a különféle foglalkoztatási, képzési programok során, melyeket részben a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ valósított meg. Az oktatás terén is számos, a hátrányos helyzetű, szegény, mélyszegény gyermekek sikeresebb iskolai karrierjét célzó program került megvalósításra, vagy van folyamatban azok megvalósítása. Józsefváros társadalmi integrációs céllal, ezen belül roma integrációs céllal kapcsolatos projektekre, főként uniós forrásokból, 6,5 milliárd forint értékben valósított meg programokat, 95%-os támogatási intenzitás mellett.

Ugyanakkor sem az **ASZT monitoringja**, sem az alább bemutatott **projektek eredményeinek elemzése nem történt meg**. Nem került elemzésre, hogy az egyes projektek, illetve – ami még fontosabb – azok összessége milyen mértékben járult hozzá a kerület leromlott részeinek, különösen a Magdolna negyedben élők társadalmi integrációjához. Az elemzés azért is elengedhetetlen, mert a jövőben tervezett a projektek folytatása, amihez fontos lenne tudni, milyen módosításokra lenne szükség a hatékonyabb változások eléréséhez.

Projekt neve	Támogatás forrása	Projekt összköltsége (millió Ft)	Támogatás nagysága (millió Ft)
Budapest-Józsefváros Magdolna negyed Program III. ütem	KMOP-5.1.1/B-12-k-2012-0001	3819	3819
Budapest-Józsefváros Magdolna negyed Program II. ütem	KMOP-5.1.1/B-2008-0001	2 166	1 912
Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztése	KMOP-2009-4.5.2	317	250
Kompetenciaalapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben	TÁMOP-3.1.4-08/1-2008-0021	52,75	52,75
Komplex közoktatási esélyegyenlőségi program megvalósítása Józsefvárosban az esélyegyenlőség többirányú, egyirányú javítása érdekében	TÁMOP-3.3.2-08/1-2008/0002	75,6	75,6
Biztos Kezdet Gyermekház	TÁMOP 5.2.2		
KÉPET ADUNK, KÉPESSÉGET FEJLESZTÜNK! - Gyermekek, fiatalok és szüleik társadalmi integrációját segítő program Józsefvárosban	TÁMOP-5.2.5/A-10/1-2010-0005	45,2	45,2
Partnerség a foglalkoztatásért 2009	Első lépés TÁMOP-5.3.1/08/1	12,25	12,25
Program a családsegítő szolgálatok foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásainak fejlesztésére	OFA CSSF-2008/8222/0055	13,4	13,4
Roma munkavállalását gátló tényezők kezelése a munkaerőpiacon	OFA	6,2	6,2
Meghívásos pályázat a pénzügyi válságban érintettek támogatására	United Way	3,24	3,24
Összesen		6 511	6 190

7. táblázat: Józsefvárosban 2008 óta megvalósított, az ASZT megvalósulását is szolgáló főbb társadalmi integrációs projektek.

Forrás: EMIR, önkormányzat és intézményeinek honlapja²

² A táblázat eredetileg A roma integrációt szolgáló EU-s fejlesztések értékelése c. projekt háttér tanulmányában, a Budapesti területi esettanulmány Józsefváros és Csepel példáján esettanulmányban szerepelt.

6.2. SZEGREGÁTUMOK ÉS SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK A 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS ALAPJÁN

A 2014–2020 közötti tervezési időszakra a szegregációs mutató felülvizsgálatra került. A főváros I. kerületcsoportjában, melybe Józsefváros is tartozik, a szegregátumok esetében 20%, a veszélyeztetett területeknél 15% lett az új határérték.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján Budapest VIII. kerületében három városszövetbe ágyazott szegregátum (bekarikázott sötétzöld), ezek körül bővebb, szegregációval veszélyeztetett kapcsolódó területek (bekarikázott sötétlila), illetve négy további szegregációval veszélyeztetett terület (szintén bekarikázott sötétlila) található. Utóbbiak közül kettő – a 4-es és 5-ös jelű – esetében tudható, hogy a Corvin Sétány Program előrehaladása nyomán veszélyeztetettségük időközben bizonyosan megszűnt, további értékelésük nem szükséges.

4. ábra: A 2011-es népszámlálási adatok alapján előállított szegregációs mutató által lehatárolt szegregátumok és veszélyeztetett területek.

Forrás: KSH.

Látható, hogy két olyan szegregátum van, melyek egy nagy kiterjedésű veszélyeztetett területhez kapcsolódva helyezkednek el, ezzel összefüggő leromlott területeket alkotva. Az egyes számú szegregátum/veszélyeztetett terület a Magdolna negyed nagy részét kiteszi, míg a 2. számú terület az Orczy negyed jelentős részét foglalja el. A 3. számú szegregátum a Magdolna negyed határa közelében fekszik.

A Magdolna negyedben lévő 1. szegregátum/veszélyeztetett terület lehatárolása: József utca – Mátyás tér – Szerdahelyi utca – Teleki László tér - Dobozi utca – Magdolna utca – Lujza utca – Kálvária tér – Dankó utca – Magdolna utca – Szűz utca – Tavaszmező utca – Lovassy László utca határvonalú, nyolc tömböt magában foglaló terület, melyből a József utca – Mátyás tér – Dankó utca – Magdolna utca – Koszorú utca – Tavaszmező utca – Lovassy László utca által lehatárolt két tömb szegregátum. A terület körül több veszélyeztetett tömb és egy szegregátum is található mozaikos elrendezésben. Ez mutatja, hogy a környező terület is leromlottnak számít.

Az Orczy negyedben lévő 2. szegregátum/veszélyeztetett területet a Kálvária tér – Diószegi Sámuel utca – Kőrös utca – Orczy út – Sárkány utca – Diószegi Sámuel utca – Dugonics utca – Kálvária utca – Illés köz – Illés utca – Tömő utca – Fűvészkert utca – Práter utca – Kőrös utca – Kálvária utca határvonal által közrefogott öt tömb alkotja. Ezek közül egy tömb (Dugonics utca – Diószegi Sámuel utca – Kőrös utca – Kálvária utcák között) a szegregátum.

Mindkét terület társadalmi mutatói nagyon kedvezőtlenek a korábbi szociológiai felvételek alapján; a szegénység, a társadalmi kirekesztettség előrehaladott; a magas munkanélküliség, az alacsony iskolázottság, a fiataloknál újratermelődő hátrányos társadalmi helyzet és a bűnözés, drogkereskedelem, rossz közbiztonság alkotják a legfőbb problémákat. A tapasztalati becslések alapján e két érintett negyedben a legmagasabb a roma népesség aránya a kerületben.

Mutató megnevezése	VIII.	1. sz.	2. sz.	3. sz.	4. sz.	5. sz.	6. sz.	7. sz.
	kerület összesen	Magdolna utca	Kálvária utca	József utca	Bókay János utca	Nagy Templom utca	Homok utca	Fecske utca
Lakónépesség száma	76250	5788	4317	484	273	217	461	224
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	9,7	13,4	14,7	11,2	14,3	13,8	15,0	7,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	69,2	69,1	71,0	67,6	67,8	64,1	65,9	71,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,1	17,5	14,3	21,3	17,9	22,1	19,1	21,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	13,7	28,5	28,4	25,7	25,9	23,7	29,9	21,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	30,1	13,8	15,7	27,9	9,5	15,9	16,9	25,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	37,5	49,5	44,0	44,0	48,1	42,4	44,7	45,3
Szegregációs mutató	8,3	19,5	18,6	18,0	15,7	15,1	19,7	15,5
Lakásállomány (db)	44417	3013	2367	252	144	116	277	118
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	9,1	18,2	23,3	11,5	22,9	12,9	11,9	17,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	36,0	55,2	66,4	41,1	57,6	62,1	46,7	31,8

8. táblázat Az egyes szegregációval veszélyeztetett területek társadalmi mutatói és lakásminőséggel kapcsolatos jellemzői.

(Forrás: KSH)

6.3. AZ ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE

6.3.1. Az antiszegregációs program célja

Az antiszegregációs program célja, hogy a leromlott területeken (szegregátumok, veszélyeztetett területek) a társadalmi és lakhatási integrációt biztosítsa, oly módon, hogy az ott élők, különösen a hátrányos helyzetűek számára

- megfizethető és méltányos lakhatási körülményeket teremtsen a kerületen belül,
- hozzájárul a foglalkoztatási esélyeik növekedéséhez, mely hosszabb távon tudja biztosítani az anyagi biztonság megteremtését,
- olyan szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat biztosít, melyek érdemben hozzájárulnak a családi és egyéni krízishelyzetek megoldásához, megelőzéséhez, és képessé teszik a hátrányos helyzetű csoportokat, hogy más szolgáltatásokba bekapcsolódjanak,
- olyan közösségfejlesztési szolgáltatásokat biztosít, mely aktív és befogadó helyi közösségeket hoz létre,
- a fiatal generációknál arra törekszik, hogy a gyermekszegénységet felszámolja és olyan képzettséghez segítse a fiatalokat, mellyel esélyük van a társadalmi integrációra és megfelelő munkához jutni.

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása Józsefváros Önkormányzata számára a fenntartható városfejlődés alapja. Ennek tudatában a kerület a legnagyobb mértékben figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseinél, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását vagy erősödését. Az önkormányzat az általa működtetett intézményekkel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, az egyházakkal, egyházi szervezetekkel, illetve a kerületben és a kerületért dolgozó civil szervezetekkel együttműködik annak érdekében, hogy Józsefvárosban az esélyegyenlőség és a szegregációmentesség a mindennapok részévé váljon. Az együttműködés eredményeként **integrációs kerekasztalt** hoz létre, amely meghatározott időközönként áttekinti a legrosszabb helyzetű családok, a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területeken élő lakosság helyzetét, megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a rendelkezésére álló eszközök (szociális szolgáltatások, települési támogatás, közfoglalkoztatás stb.) elérik-e ezeket a családokat, és amennyiben nem, intézkedéseket javasol a kerület vezetésének a helyzet javítására. A kerekasztal figyelemmel kíséri az esetleges diszkriminációs folyamatokat és összehangolt intézkedésekkel megszünteti azt. **A kerekasztal kiemelt feladata továbbá, hogy az antiszegregációs program megvalósulását nyomonkövesse, az arra irányuló monitoringot felügyelje.**

6.3.2. Eddigi programok értékelését, beavatkozásokat előkészítését célzó intézkedések

Szükségesnek mutatkozik az **eddig megvalósított, társadalmi integrációs célú programok értékelése** (Magdolna Negyed Program, foglalkoztatási és oktatási integrációt szolgáló programok stb.) abból a szempontból, hogy milyen mértékben járultak hozzá az akcióterületen élő, illetve a nem akcióterület-specifikus programok esetében a kerületi hátrányos helyzetű csoportok integrációjához. Szintén releváns értékelési szempont, hogy a kívánt eredmények esetleges elmaradásának milyen okai voltak, ezek az okok mennyiben tulajdoníthatók a programok nem megfelelő koordinálásának, az ágazati programokhoz való nem megfelelő kapcsolódásnak, illetve az ágazati szintű beavatkozások elmaradásának. Az értékelésnek szükséges kitérnie az egyes beavatkozási területekre, mint:

- lakhatási integráció: a lakásállomány felújítása nyomán hogyan alakult a lakhatás megfizethetősége a bérleti díjak és a rezsi költségek tekintetében, a hátralékosság, a lakásvesztés milyen mértékben

jellemző és milyen okokra vezethető vissza, mennyire elérhetőek és milyen hatékonyak a lakhatáshoz kapcsolódó támogatások (lakhelytámogatás, lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési támogatás),

- a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások kapacitását növelő, intenzív családgondozó, ifjúsági és közösségi szociális munkát tartalmazó programoknak mennyiben sikerül elérniük a leghátrányosabb helyzetű rétegeket, a bevont célcsoport tagjai tekintetében milyen mértékű változást tudnak generálni és milyen mértékben sikerül az egyéb – képzési, foglalkoztatási, oktatási – programokhoz kapcsolni a bevont egyéneket, családokat,
- a képzési és foglalkoztatási programok értékelésénél alapvető kérdés, hogy az egyes programok mennyire épülnek egymásra, a helyi programokhoz megfelelően kapcsolódnak-e a munkaügyi központok programjai (közfoglalkoztatási program és egyéb foglalkoztatási, képzési programok), ezek a programok összességében milyen mértékben vezetnek a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci integrációjához,
- az oktatáshoz kapcsolódó programok tekintetében alapvető kérdés, hogy mennyiben járulnak hozzá a fiatalok sikeres tanulási karrierjéhez, a programok mennyiben tudnak más programokra – pl. szociális és gyermekjóléti, foglalkoztatási, közösségi programokra – támaszkodni,
- a közösségfejlesztési programok mennyiben járultak hozzá aktív helyi közösségek létrehozásához, támogatásához,
- milyen koordinációs mechanizmusok működtek a programok között és a koordináció mennyire volt hatékony, a programok mennyire tudtak egymásra épülni.

Az elkövetkező időszakban a szegregációs helyzetek kezelésére elsősorban továbbra is akcióterületi alapú szociális városrehabilitációs beavatkozásokat tervez az önkormányzat, két akcióterületre, a Magdolna negyedre és az Orczy negyedre. A Magdolna negyedben a társadalmi típusú (soft) programok továbbvitelét, az Orczy negyedben komplex fizikai és társadalmi programcsomag kialakítását tervezi.

A kialakítandó programok vonatkozásában szükséges egy **megalapozó helyzetfeltárás** az alábbiak vonatkozásában:

- az akcióterületen élők szociális, lakhatási, foglalkoztatási, oktatási helyzete, szükségletei,
- a szolgáltatásokhoz, támogatásokhoz való hozzáférés, hiányzó szolgáltatások,
- meglévő civil és lakossági közösségi kapacitások, kezdeményezések,
- a területen működő szegregációs mechanizmusok és azok tágabb összefüggéseinek feltárása.

Az antiszegregációs program intézkedéseinek és ezen belül az akcióterületi programok megvalósításához szükséges egy **monitoringrendszer** kidolgozása, mely

- meghatározza azokat a mutatókat, amelyek hatékonyan tudják mérni a beavatkozások eredményét, a programok által elért változást,
- méri a program kezdete előtti kiinduló állapotot, a program közbeni állapotot (a programok korrigálásának érdekében, amennyiben szükséges) és az elért eredményeket a program végén,
- rendelkezik saját intézményrendszerrel: a monitoring kidolgozásáért és működtetéséért felelős szervezettel, illetve mechanizmussal, amin keresztül a monitoring ténylegesen megvalósításra kerül az érintett intézmények, szervezetek részvételével.

6.3.3. Horizontális intézkedések

Lakhatási biztonság növelése

A megfizethető lakhatást és a lakhatási biztonság növelését az önkormányzat elsősorban a megfelelő szociálisbérlakás-politika útján tudja biztosítani, melyre lehetősége van, hiszen a kerületben, ezen belül is különösen a Magdolna és az Orczy negyedben, magas a bérlakások aránya (kerületi szinten 10-11% a lakott, illetve üres lakások számából kiindulva). Arra nem áll rendelkezésre adat, hogy az állományon belül a bérlők mekkora hányada jogosult szociális lakbérre vagy kap lakbértámogatást, illetve hogy mekkora a költségelű és piaci lakbért fizetők bérlők aránya. 2014-ben mintegy 500 db szociálislakbér-kérelmet hagyott jóvá az önkormányzat.

Szociális lakbért az igényelhet, akinek az egy fogyasztási egységre eső jövedelme kisebb, mint a nyugdíjminimum 350%-a. A szociális lakbérhez, a jövedelem függvényében, lakbértámogatás is jár. A jogcímnélküli lakáshasználó is részesülhet adósságkezelési szolgáltatásban a lakbérhátralék megfizetésével kapcsolatban, illetve akik nem jogosultak adósságkezelési szolgáltatásra, részletfizetési lehetőséget kapnak, legfeljebb 36 hónapra. A részletfizetés időtartama alatt a tényleges szociális, illetve költségelű lakbér számolható fel. Rendkívüli települési támogatást kaphatnak az arra rászorulóak a rendszeres lakhatási költségek megfizetéséhez (a támogatás havi összege jövedelemtől függően legfeljebb 5000-3333 Ft lehet), illetve adósságkezelési támogatásra is jogosultak az alacsony jövedelmű háztartások (az egy főre jutó legmagasabb jövedelem ehhez jellemzően a nyugdíjminimum 250-300%-a). A rendszeres települési támogatás mellett fűtési hozzájárulást igényelhetnek a rászorultak, ami nem a teljes fűtési szezonra, hanem a három téli hónapra szól, összege havi 3000 Ft. Rendkívüli támogatásként évi legfeljebb 20 000 Ft adható természetbeni támogatás formájában, mely szintén felhasználható lakhatási költségek megfizetéséhez.

A rendelkezésre álló adatok, információk azt mutatják, hogy a bérlők jelentős hányada hátralékos, mely igaz a Magdolna negyed felújított önkormányzati lakóépületeiben élőkre is. A megfizethetőségi problémákat igazolja, hogy a két magas lélekszámú lehatárolt szegregátumban (Magdolna és Orczy negyedek) a bérlők negyede-ötöde jogcímnélküli, a harmadik – kisebb, Tolnai Lajos utcai – szegregátumban pedig közel hatoda.

A bérlakásrendszer jövője tekintetében lényeges, hogy jelenleg folyik a kerület ingatlangazdálkodási koncepciójának kialakítása, melynek fő irányvonalait egyrészt az elavult állomány bontása, új bérlakások építése, illetve egy kisebb, rentábilisabb állomány létrehozása jelentik. Ugyanakkor az önkormányzat nem rendelkezik rendszerezett információval annak vonatkozásában, hogy milyen mértékű szociálisbérlakás-igény van a kerületben, a 2015-ben életbe lépett új segélyezési rendszer milyen hatást gyakorol a hátrányos helyzetű csoportok lakhatására. Nem ismert továbbá, a Magdolna program keretében felújított bérlakások megfizethetősége milyen jövő elé néz.

Az antiszegregációs program keretében a szociális bérlakásállomány kapcsán a következő intézkedések meghozatala szükséges:

- szegregátumokban és veszélyeztetett területeken, illetve a vonatkozó akcióterületeken (Magdolna és Orczy negyed) a bérlők helyzetének felmérése a lakhatás megfizethetősége és biztonsága szempontjából: hátralékos és jogcím nélküli bérlői háztartások számának, arányának; illetve e háztartások szociális rendszerbe való bevonásának, támogatások elérése mértékének megismerése, lakhatási problémák okainak feltárása,
- jelenlegi település támogatási rendszer felülvizsgálata egy év után (2016 tavasza) abból a szempontból, hogy milyen mértékben képes a szociálisan rászorult háztartások lakhatási problémáinak segítségével, milyen okok miatt záródnak ki esetleg a rászorultak a rendszerből – szükség esetén a támogatási rendszer korrekciója,
- az akcióterületi lakhatási beavatkozásoknál a jelenleg jogcím nélküli bérlők lakhatása veszélyeztetett leginkább, hiszen ha nem tudják helyzetüket rendezni, elvesztik lakhatásukat, így koncentrált

szociális munka biztosítása szükséges a szociális városrehabilitációs projekteken belül, különösen az adósságkezelési szolgáltatás tekintetében – ezen felül meg szükséges vizsgálni, hogy az adósságok kezelését az önkormányzat a jelenlegi eszközökön kívül milyen egyéb módon segítheti,

- a lakásgazdálkodást végző szervezet fokozott együttműködése a szociális szférával,
- szociális szempontok hangsúlyos érvényesítése az ingatlangazdálkodási koncepció kialakítása során, a kerületbeli jelentős szociális lakhatási szükségletek figyelembe vételével.

Az intézkedés megvalósítását az Integrált Településfejlesztési Stratégia alábbi projektjei támogatják:

- *Bérlakásrendszer komfort és méret szerinti átstrukturálása* (Ingatlangazdálkodási program, tematikus kulcsprojekt)
- *Integrált és fenntartható lakás- és ingatlangazdálkodási struktúra kialakítása* (Ingatlangazdálkodási program, egyéb projekt)
- *Orczy Negyed Program* (Orczy negyed akcióterület projektje)

Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, közösségfejlesztés intenzitásának növelése

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások tekintetében egy gazdag, célcsoportspecifikus szolgáltatórendszer alakult ki a Magdolna negyedben. A feladat egyrészt ennek a szolgáltatórendszernek a fenntartása hosszú távon és kiterjesztése az Orczy negyed szociális városrehabilitációs programja keretén belül. Az utóbbi esetben az előzetes problémafeltárás, a szükségletek és igények felmérése alapján a programoknak a helyi adottságokhoz való illesztése szükséges. A szociális szolgáltatások eszközrendszerében mind az egyéni és családcentrikus szociális munkát, mind a közösségi szociális munkát szükséges alkalmazni továbbra is, annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű, leszakadó csoportokat ténylegesen képessé tegye a szolgáltatások igénybe vételére, együttműködési készségüket javítsa. A legfontosabb szolgáltatások az alábbiak:

- intenzív családmegtartó és családfelkészítő szociális munka, melyek elsődleges célcsoportja a leghátrányosabb helyzetű családoké; célja, hogy egy adott időintervallumon belül minőségi változást érjen el az adott család életében,
- intenzív adósságkezelési szolgáltatás a lakhatásukban veszélyeztetettek számára,
- gyermekeket, fiatalokat, illetve hátrányos helyzetű nőket célzó, közösségi szociális munkát tartalmazó programok, alacsony küszöbű szolgáltatások,
- szenvedélybetegeket célzó alacsony küszöbű szolgáltatások, közösségi alapellátás megerősítése,
- egyes programokhoz kapcsolódóan szükség szerint a mentálhigiénés, pszichológusi, pszichiátriai terápiák elérhetővé tétele,
- programok közötti koordináció, együttműködés, jobb információáramlás kialakítása a hatékonyabb beavatkozás és a párhuzamos esetkezelések elkerülése érdekében,
- szociális területen dolgozók továbbképzésének biztosítása.

Az intézkedés megvalósítását az Integrált Településfejlesztési Stratégia alábbi projektjei támogatják:

- *MNP szociális programjainak fenntartása, kiterjesztése a kerület minden rászorulójára* (Magdolna negyed akcióterület projektje)

Az oktatási integráció és a tanulás eredményességének növelése

Az oktatás terén megjelenő problémák egyenesen visszavezethetők a családok szociális problémáira, szegénységére, társadalmi kirekesztettségére. Az óvodák közül a leromlott területek körzetes intézményei, az iskolák közül pedig szinte az összes állami fenntartású iskola küzd a fokozódó szegregáció gondjával, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek magas számával. Az iskolákban az alacsony teljesítmény, a szocializációs készségek hiánya, az osztályismétlések, a túlkoros gyermekek, az iskolai

konfliktusok, a gyermekek tanulását is akadályozó szegénység, valamint a begyűrűző családi konfliktusok a legjellemzőbb problémák. A veszélyeztetett gyermekek száma, aránya magas az iskolákban. A roma gyermekek magas aránya a Lakatos Menyhért, a Losonci téri, a Német László általános iskolákban magas. A kerületben a spontán szegregációs folyamatok jellemzőek, a valamivel jobb helyzetű családok más kerület iskoláiba viszik a gyermekeiket.

A legkisebb, három év alatti gyermekek számára a Biztos Kezdet program fenntartása szükséges.

Intézkedések az óvodák tekintetében:

- a hátrányos és halmozottan helyzetű gyermekek, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal (BTM) küzdő gyermekek felkészítése az iskolára, szükség szerint terápia biztosítása (pl. alapozó terápia, mely jól alkalmas a képességek sokirányú fejlesztésére, esetleges képességbeli hiányosságok pótlására),
- családokkal való együttműködést erősítő programok, egészségfejlesztő programok mind a gyermekek, mind családjaik vonatkozásában.

Az általános iskolai oktatás terén a feladatok nem közvetlenül az önkormányzatot érintik, a megvalósításuk a KLIK hatáskörébe tartozik. Ugyanakkor az önkormányzat alapvető érdeke, hogy a szükséges intézkedések megvalósuljanak, hiszen az oktatás területén elért eredmények hosszabb távon az önkormányzat által fenntartott intézményrendszer által kezelt problémák megoldására is kedvező hatással vannak.

Szükséges intézkedések az általános iskolák vonatkozásában:

- gyermekek szocializációs képességeit, hiányzó ismereteit fejlesztő közösségi, szabadidős, kulturális és sportprogramok fenntartása és bővítése,
- lemorzsolódó tanulók felzárkóztatását célzó programok, például tanulást segítő mentorprogramokkal, tanodaprogramokkal,
- módszertani megújulás: tanórákba illeszthető komplex program indítása, ami segíti egyrészt a tanulási kudarcok megelőzését, ezzel az iskolai konfliktusok és lemorzsolódás megelőzését, másrészt a pályaválasztáshoz szükséges kompetenciák fejlesztését – ennek keretében a Komplex Instrukciós Program (hejőkeresztúri modell) bevezetésének lehetőségét szükséges megvizsgálni,
- az iskolai konfliktusok csökkentése, a gyermekvédelem erősítése érdekében gyermekvédelmi felelősi státusz, iskolai szociális munkási, teljes állású iskolapszichológusi státuszok létrehozása, szakemberek alkalmazása; konfliktuskezelő módszerek alkalmazásának megerősítését célzó programok,
- pedagógusok módszertani továbbképzésének rendszeres biztosítása, illetve számukra kiegészítő elleni programok biztosítása, például asszertív kommunikációs képzéssel,
- felvilágosító és prevenciós tevékenységek erősítése, abba szakmai és civil szervezetek bevonása a bűnmegelőzés, a szenvedélybetegségek megelőzése, a szexuális felvilágosítás, a családi életre és gyermekvállalásra való felkészítés, az egészségfejlesztés stb. területén,
- tehetséggondozás erősítése, ennek kapcsán a Józsefvárosi Ösztöndíjprogram újbóli beindításához kapcsolódó lehetőségek megvizsgálása,
- együttműködés erősítése szükséges a gyámhatósággal, a védőnővel, az orvosokkal, a gyermekjóléti szolgálattal, a kerületi rendőrkapitánysággal, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a civil szervezetekkel - a hatékonyabb pályaválasztás érdekében szükség lenne a középiskolákkal való rendszeres kapcsolat kiépítésére.

A fentiek tekintetében az önkormányzatnak szükséges megvizsgálnia, milyen területen tud hozzájárulni mindezen intézkedések megvalósításához: például a szociális városrehabilitációs programba milyen beavatkozásokat tud beilleszteni (iskolai szociális munka, felvilágosító és prevenciós programok civil szervezetek bevonásával, szabadidős programok, nyári programok stb.)

Az intézkedés megvalósítását az Integrált Településfejlesztési Stratégia alábbi projektjei támogatják:

- *MNP szociális programjainak fenntartása, kiterjesztése a kerület minden rászorulójára* (Magdolna negyed akcióterület projektje)
- *Iskolai pályaválasztási tanácsadás* (Ellátórendszeri kapacitások programja, egyéb projekt)
- *Iskolai bűnmegelőzés és prevenció* (Biztonság- és komfortérzet javításnak programja, egyéb projekt)

Foglalkoztatási integráció növelése

A foglalkoztatás terén az önkormányzat sok programot valósított, valósít meg intézményei által. A munkanélküliség a leromlott területek legsúlyosabb problémái közé tartozik, elsősorban az alulképzettségből és a rossz fizikai, mentális egészségi állapotból fakad. Jellemző a hosszú távú munkanélküliség, a teljes marginalizálódás, az ellátásokból való kiszorulás is.

Intézkedések:

- jelenlegi foglalkoztatás javítását célzó programok fenntartása: álláskereső klubok, álláskeresést segítő tréningek, állásbörzék,
- komplex képzési és foglalkoztatási programok kidolgozása, megvalósítása egyéni szükségletek szerint differenciáltan, az alábbi elemekből összeállítva:
 - o alapkészségek, kompetenciák fejlesztését célzó programok, elsősorban a hosszú távú munkanélküliek esetében (Első lépés típusú programok)
 - o képzési programok
 - o munkahelykeresést, foglalkoztatásba kerülést célzó programok, illetve foglalkoztatási programok
 - o foglalkoztatási mentorszolgáltatás a legnagyobb hátrányokkal rendelkező csoportok esetében a teljes folyamaton keresztül,
- közfoglalkoztatási programokban a munkaerőpiacra való bejutást, arra való felkészítést segítő alprogramok,
- feladatkörök meghatározása a munkaügyi központ és az önkormányzat között, az egyes elemek ütemezésének egyeztetése a komplex programok tekintetében,
- (helyi) cégekkel, foglalkoztatókkal való együttműködés kialakítása annak érdekében, hogy a foglalkoztatási programokban részt vevők nagyobb eséllyel találjanak munkát; cégek számára érzékenyítő programok szervezése a hátrányos helyzetű csoportok (pl. tartós munkanélküliek, romák) alkalmazásával kapcsolatos előítéletek oldására.

A komplex foglalkoztatási programok pályázati forrásokból valósíthatók meg elsősorban. Szükséges a fokozott együttműködés a munkaügyi központ, a szociális programokat megvalósító szervezetek és a foglalkoztatási programok megvalósítói között.

Az intézkedés megvalósítását az Integrált Településfejlesztési Stratégia alábbi projektjei támogatják:

- *MNP szociális programjainak fenntartása, kiterjesztése a kerület minden rászorulójára* (Magdolna negyed akcióterület projektje)
- *Évi két nagy állásbörze* (Magdolna negyed akcióterület projektje)
- *Közfoglalkoztatás bővítése* (Foglalkoztatásfejlesztési program, egyéb projekt)

Közbiztonság erősítése

A szegregátumok, veszélyeztetett területek közbiztonságának javítása érdekében egyrészt az utcai szociális munka és a köztéren folyó ifjúsági közösségi szociális munka hatékony megvalósítása az elsődleges kérdés, másrészt a közrendet biztosító szervezetek fokozott jelenléte szükséges.

Utóbbi kapcsán a szomszédsági rendőrségi program folytatása szükséges a Magdolna negyedben, illetve annak kiterjesztése az Orczy negyedre. A közbiztonság erősítéséhez a közterület-felügyelet és a helyi polgárőrség is hozzájárul, a szervezetek közötti koordináció erősítése szükséges, illetve a helyi lakosság bizalma elnyerése érdekében javasolt kommunikációs képzés szervezése, külföldi jó gyakorlatok megismerése. Utóbbi fő jelentősége, hogy más országokban hosszú ideje folynak hasonló jellegű programok, így érdemes az ott megszerzett tapasztalatokat beépíteni a helyi gyakorlatba is.

Az intézkedés megvalósítását az Integrált Településfejlesztési Stratégia alábbi projektjei támogatják:

- *MNP szociális programjainak fenntartása, kiterjesztése a kerület minden részérőljára* (Magdolna negyed akcióterület projektje)
- *Civil önszerveződések elősegítése* (Növekedő közbiztonság program, egyéb projekt)
- *Lakosság és rendőrség kommunikációjának fejlesztése* (Növekedő közbiztonság program, egyéb projekt)

Partnerség és együttműködési rendszer

A leromlott területek problémáinak kezelése érdekében az önkormányzat vállalja, hogy széles körű partnerséget épít nem önkormányzati közszolgáltatást biztosító intézményekkel; civil, egyházi és szakmai szervezetekkel, azt intézményesített formában működteti. Ezen intézményesített szervezet formája az integrációs kerekasztal.

A megfelelő szervezetek bevonásán kívül fontos, hogy az integrációs kerekasztal összehangoltan működjön más szakmai, tematikus fórumokkal (pl. Kábítószer Egyeztető Fórum, Helyi Esélyegyenlőségi Fórum), elkerülve a párhuzamos kapacitások kiépítését, illetve a szervezetek kapacitásainak felesleges lekötését.

Az integrációs kerekasztal működtetése hozzájárulhat ahhoz is, hogy az érintett, releváns szervezetek a projektek tervezésébe is bevonásra kerüljenek, a programok összehangoltságát pedig már a tervezés kezdete során is biztosítják.

Az intézkedés megvalósítását az Integrált Településfejlesztési Stratégia alábbi projektjei támogatják:

- *Lakossági, civil kapcsolattartás fejlesztése az önkormányzat részéről* (Civil program, egyéb projekt)

6.3.4. Területi fókuszú programok

Józsefvárosban a hátrányos helyzetű, leszakadó csoportok két negyedben élnek koncentráltan, a Magdolna és az Orczy negyedben.

Magdolna negyed

A Magdolna negyedben 2005 óta folynak akcióterületi alapú koncentrált beavatkozások megvalósítása szociális városrehabilitáció keretében. A programok során sor került a lakóépület-állomány, azon belül is elsősorban az önkormányzati tulajdonú épületállomány nagymértékű, bár többnyire nem teljes felújítására, közterületek fejlesztésére és új közösségi terek létrehozására. A programok szerves részét képezte társadalmi integrációt célzó sokrétű beavatkozások kialakítása, működtetése.

Az elkövetkező időszakban cél, hogy a kialakított szolgáltatások tovább működjenek, a rendelkezésre álló közösségi terek funkciója, az ott megvalósított közösségfejlesztési és közösségi szociális munka fennmaradjon. További cél, hogy a jobb lakhatási feltételekkel rendelkezők a lakhatásukat képesek legyenek megőrizni, az ehhez szükséges beavatkozásokat a jövőben a szükségletek alapján az önkormányzat biztosítsa. Az önkormányzati tulajdonú bérlakásállomány és a szociális bérlakáspolitikai fenntartása hosszú távon szolgálja az itt élő hátrányos helyzetű lakosság területen maradását és lakhatásának megőrzését. A negyedben ugyanakkor az ingatlanpiac fellendülésével, az új építések megindulása által generált

dzsentrifikációs folyamatok erősödése is valószínűsíthető, mely a vegyesebb társadalmi összetétel szempontjából kívánatosnak tekinthető.

Kapcsolódó projekt az Integrált Településfejlesztési Stratégiából:

- *MNP szociális programjainak fenntartása, kiterjesztése a kerület minden rászorulójára* (Magdolna negyed akcióterület projektje)

Orczy negyed

Az Orczy negyedben, bár korábban történtek jelentősebb mértékű bontások az önkormányzati tulajdonú épületek között, társadalmi integrációt célzó programok nem valósultak meg. Az önkormányzat jelen fejlesztési időszakban kívánja a negyedet akcióterületként kijelölni és szociális városrehabilitációt végrehajtani a területén. A szociális városrehabilitációs program közvetlenül kapcsolódik az Orczy parkban megvalósítandó Nemzeti Közszerológiai Egyetem campusának fejlesztéséhez és biztosítja, hogy a negyed lakóterületeit érintő kapcsolódó fejlesztések a hátrányos helyzetű, leszakadó társadalmi csoportok társadalmi és lakhatási integrációját biztosító módon történjenek meg.

A negyedben nagyobb mértékű, lakásállományt érintő beavatkozások várhatók, melyek lakossági mobilizációs hatásokkal is járnak. A szociális városrehabilitációs program egyik elsődleges céljának kell lennie, hogy az érintettek költöztetése a lakhatási integráció és a lakhatás megfizethetőségének biztosításával történjen. Különösen igaz ez a jogcím nélküliek esetében, akik helyzetének kezelésére külön beavatkozáscsomagot szükséges kidolgozni.

A fizikai beavatkozások mellett a Magdolna negyedbeli társadalmi (soft) programok kiterjesztése szükséges, adaptálva azokat az Orczy negyed sajátosságaihoz, az itt élők szükségleteihez.

Kapcsolódó projekt az Integrált Településfejlesztési Stratégiából:

- *Orczy Negyed Program* (Orczy negyed akcióterület projektje)

Egyéb szegregátumok és veszélyeztetett területek

Elszórta található még néhány tömb a kerületben, amely szegregátumnak vagy szegregációval veszélyeztetett területnek számít. Ezek vonatkozásában cél, hogy az ott élők a folyó szociális városrehabilitációs programok soft programjaiba bekapcsolódjanak. Amennyiben e területeken az önkormányzat lakáscélú beavatkozásokat valósít meg, akár saját, akár pályázati, akár egyéb forrásból, a szociális városrehabilitáción belül alkalmazott lakásmobilitási beavatkozásokat szükséges alkalmazni e területek esetében is.

Kapcsolódó projekt az Integrált Településfejlesztési Stratégiából:

- *helyszíntől függő*

6.3.5. Fejlesztések lehetséges szegregációs hatásának kivédése

A tervezett fizikai fejlesztések közül az alábbi akcióterületi vagy pontszerű fejlesztéseknek lehet hatása a szegregátumokra, veszélyeztetett területekre, illetve a szegregációs folyamatokra:

- Corvin negyed folytatása
- Józsefváros területéhez kapcsolódó más rehabilitációs beavatkozások
- Felsőfokú intézmények bevonása, egyetemvárosiasodás
- Ludovika Campus, Orczy park fejlesztése

A szegregációs hatás abból a szempontból érvényesülhet, hogy a fejlesztések a környező területekre felértékelő hatással bírhatnak, mely folyamat egyrészt kívánatos, másrészt viszont az alacsonyabb státuszúak kiszorulását eredményezheti. A már taglalt társadalmi integrációs eszközök és a szociális bérlakáspolitikai megfelelő eszköz e kiszorító hatás kezelésére.

Az ágazati beavatkozások közül az alábbiak gyakorolhatnak hatást a szegregátumokra:

- Bérlakásrendszer komfort és méret szerinti átstrukturálása
- Életveszélyes házak bontása

A bérlakásállomány átstrukturálásakor a szociális lakáspolitikai szempontokat is érvényesíteni szükséges, illetve a bérlők fizetőképességéhez szükséges igazítani a lakbérszintet, a lakbértámogatás mértékét. Az életveszélyes házak bontásakor az integrált lakókörnyezetbe való elhelyezést, szükség szerint szociális segítséget kell nyújtani az érintetteknek.

6.3.6. Az antiszegregációs program intézkedési terve és annak ütemezése

Beavatkozási terület	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
Antiszegregációs program intézményesített háttérének megteremtése	Integrációs kerekasztal létrehozása, működési rendjének meghatározása, működtetéséért felelős szervezet kijelölése	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 6.2	2015–2016
	Monitoringrendszer kidolgozása		Saját forrás, VEKOP 6.2	2015
	Integrációs kerekasztal működtetése		Saját forrás, VEKOP 6.2	2015-től folyamatos
További akcióterületi programok, az ASZP részletes cselekvési tervének megalapozása	Eddigi társadalmi integrációt célzó programok értékelése, akcióterületek vonatozásában megalapozó helyzetfeltárás készítése	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 6.2	2015–2016
Lakhatási biztonság növelése	Szegregátumokban, veszélyeztetett területen (akcióterületeken) élők lakhatási biztonságának felmérése, különös tekintettel azokra az épületekre melyek részt vettek, illetve várhatóan részt fognak venni az eddigi szociális városrehabilitációs programokban	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 6.2	2015
	Jelenlegi települési támogatási rendszer értékelése egy év elteltével, annak alapján, mennyire elérhető és milyen mértékben segíti a lakhatási problémák megoldását a szegregátumokban, veszélyeztetett területeken élőknek; szükség szerinti korrekciók		Saját forrás, VEKOP 6.2	2016. március-június
	Jogcím nélküliek helyzetének rendezésére beavatkozási csomag kidolgozása a szociális városrehabilitációs programok keretében, intenzív adósságkezelési program kialakítása, működtetése		VEKOP 6.2	2015–2016 Program működtetése folyamatos
	Szociálisbérlet-igények felmérése a kerületben, a szociális szempontok érvényesítése az önkormányzati lakásgazdálkodási koncepcióban		Saját forrás	2015

Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, közösségfejlesztés intenzitásának növelése	Eddigi szolgáltatások fenntartása a Magdolna negyedben, kiterjesztése az Orczy negyedre, esetleges korrekciók Gyermekeket és fiatalokat célzó közösségi szociális munka (utcai, ifjúsági szociális munka) Szenvedélybetegeket célzó alacsony küszöbű szolgáltatások Mentálhigiénés, pszichológusi, pszichiátriai terápiák Szociális területen dolgozók továbbképzése, szupervízió biztosítása	Polgármester	VEKOP 6.2, és 7. prioritás	2015: tervezés 2016: megvalósítás utána folyamatosan
Az oktatási integráció és a tanulás eredményességének növelése	Önkormányzat és KLIK közötti rendszeres együttműködés kiépítése Önkormányzati szereplők által megvalósítandó oktatási integrációt szolgáló programok kidolgozása, majd megvalósítása Szociális városrehabilitáción belül megvalósítható programok kidolgozása a KLIK-vel való egyeztetés alapján	Polgármester	VEKOP 6.2 és 7. prioritás	2015: tervezés 2016: megvalósítás utána folyamatosan
Foglalkoztatási integráció	Komplex foglalkoztatási programok kidolgozása és megvalósítása Munkaügyi központtal feladatmegosztás Helyi cégekkel kapcsolatépítés, illetve bevonásuk programokba	Polgármester	VEKOP 6.2 és 8. prioritás	2015: tervezés 2016: megvalósítás utána folyamatosan
Közbiztonság erősítése	Szomszédsági rendőrprogram fenntartása, kiterjesztése az Orczy negyedre	Polgármester		2016-tól folyamatosan

7. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

7.1. KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

7.1.1. Európa 2020

Az Európa 2020 stratégia az Európai Unió 2010-ben útnak indított, tíz évre szóló növekedési és foglalkoztatási stratégiája, melynek egyik fő célja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés feltételeinek megteremtése. A stratégia tizenegy tematikus célterülete szinte mindegyikét több cél, illetve projekt is támogatja Józsefváros településfejlesztési stratégiájában – az alábbiakban ezt illusztrálja néhány példa:

EU2020 tematikus cél	Józsefvárosi projekt	Projekt tematikus célja
A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése	Bionikai klaszter katalizálása	Egyetemvárosi program
Az információs és kommunikációs technológiákhoz (IKT) való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása	Iskolai számítógépparkok fejlesztése	Ellátórendszeri kapacitások programja
A KKV-k versenyképességének fokozása	Új szakmai programok álláskeresőknek, vállalkozásoknak	Foglalkoztatásfejlesztési program
Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	Ganz-MÁVAG területén zöld ipar letelepedésének katalizálása	Foglalkoztatásfejlesztési program
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése	Környezettudatosság, életminőség feltételeinek javításának elve	(Horizontális alapelv)
Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése	Környezettudatosság, életminőség feltételeinek javításának elve	(Horizontális alapelv)
A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása	Közösségi közlekedés lefedettségi hiányainak pótlása	Ellátórendszeri kapacitások programja
A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	Évi két nagy állásbörze	Foglalkoztatásfejlesztési program
A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	LÉLEK Program folytatása, bővítése	Ellátórendszeri kapacitások programja
Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba	Felnőttoktatás, szülőoktatás biztosítása	Foglalkoztatásfejlesztési program
Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása	Lakossági, civil kapcsolattartás fejlesztése az önkormányzat részéről	Civil program

9. táblázat: Példák projektek és középtávú célok kapcsolódására az Európa 2020 stratégia tematikus célterületeihez.

7.1.2. Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció rendelkezik egy Budapest területfejlesztési igényei és feladatai című fejezettel, melyben tíz fejlesztési irány szerepel. Ezekhez a következők szerint kapcsolódnak Józsefváros Integrált Településfejlesztési Stratégiájának tematikus középtávú céljai:

	Foglalkoztatásfejlesztési program	Ingatlan-gazdálkodási program	Közterület-fejlesztési program	Ellátórendszeri kapacitások programja	Turizmusfejlesztési program	Alulhasznosított területek fejlesztésnek programja	Biztonság- és komfortérzet javításnak programja	Egyetemvárosi program	Civil program
A térségi pozíció erősítése a földrajzi, geopolitikai adottságok kihasználásával.									
Az összmagyarság identitásának erősítése a Kárpát-medence kulturális központjaként.									
Összehangolt fejlesztések a várostérségben – feladatmegosztás megszervezése.								X	
Egységes Budapest – hatékony közigazgatási rendszerrel.									
A népesség megtartása vonzó, egészséges életkörülmények biztosításával, az esélyegyenlőség megerősítésével és a rugalmas lakásstruktúra kialakításával.		X		X					
Kezdeményező város- és térségfejlesztés, tudás- és kétségalapú gazdaságfejlesztés, zöld gazdasági kultúra meggyökereztetése, valamint a turizmusban rejlő gazdasági lehetőségek kihasználása.	X				X			X	
A gazdasági fejlődést lehetővé tevő differenciált területi kínálat biztosítása.	X								
A város és a Duna együttélésének megteremtése.									
Kiegyensúlyozott városi térszerkezet kialakítása differenciált központrendszerrel, a kompakt város elvének megvalósítása.						X			
A területhasználat és a közlekedés integrált fejlesztése, a városi közösségi közlekedés súlyának növelése.						X			

10. táblázat: Kapcsolódási pontok Józsefváros középtávú tematikus céljai és az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció által Budapest számára meghatározott területfejlesztési igények és feladatok között.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) egy kerületi településfejlesztési stratégiánál jelentősen nagyobb ívű célokkal dolgozik, ennek dacára több jól azonosítható kapcsolódási ponton is illeszkedik az utóbbi az előbbihez. Józsefváros markáns egyetemvárosi profiljának erősítése követi a koncepció azon szándékát, hogy formálódjon feladatmegosztás a budapesti várostérség egyes részei között, mint ahogy a tudásalapú gazdaságfejlesztésnek is fontos záloga. A turizmusban rejlő gazdasági lehetőségek kiaknázása szintén hangsúlyos, önálló középtávú célként nevesített eleme a stratégiának, összhangban az OFTK-val. Lényeges kapcsolódási pont a foglalkoztatás fejlesztése, mely középtávú stratégiai cél az OFTK két fővárosi fejlesztési irányban is nevesít: a tudás- és kézségalapú gazdaságfejlesztés mellett a differenciált területi kínálatra épülő gazdasági fejlődésben. A vonzó, egészséges életkörülmények kialakítását, rugalmas lakásstruktúrát célzó fejlesztési irányt két kerületi stratégiai cél támogatja: a teljes körű kerületi ellátásokra, illetve az igényekhez igazodó lakásállományra vonatkozó. A kerület területfelhasználásának javítását megfogalmazó stratégiai cél az OFTK két fejlesztési irányát támogatja: elsősorban a kompakt város elvének megvalósítását, illetve – kisebb részt – a területfelhasználás és a közlekedés integrált fejlesztését leíró.

7.1.3. Budapest Területfejlesztési Konceptiója

Budapest Területfejlesztési Konceptiója fogalmazza meg a fővárosi várostérség 2030-ra elérni kívánt jövőképét, térstruktúráját, valamint a 2020-ra szóló átfogó és stratégiai célokban előirányzott célállapotot. A koncepció célrendszerében a fejlesztési alapelvek – egyben mint horizontális célok – olyan szemléleti alapvetések, amelyeket a célrendszer minden egyes elemére vonatkozóan következetesen alkalmazni kell: az élıhetőséget, a fenntarthatóságot, az esélyegyenlıséget. Ezek alapvetően hasonló horizontális célként jelennek meg Józsefváros integrált városfejlesztési stratégiájában is (pl. csak biztosítható fenntartású fejlesztések megvalósítása), míg az élıhetőségre vonatkozó irányjelölés hosszú távú célként jelenik meg, amelyet három középtávú cél segít megvalósítani a VIII. kerületben: a kerületi ellátások teljes körűségére törekvés, a biztonságérzet növelésének szándéka, valamint a civil szféra megerősítésének célja.

Az átfogó célok Budapest meglévı értékeire és sokszínűségére alapoznak, meghatározva azokat az irányokat, melyek az integrált fejlesztési elvek érvényesülése mellett Budapest jövőjének fejlesztési alapjait képezik. Az átfogó célok elérését kilenc stratégiai (specifikus) cél segíti, melyek sok szempontból követik az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott Budapest-specifikus fejlesztési irányokat, így e helyen csak azon két fővárosi stratégiai cél illeszkedésérıl esik szó, amely nem feleltethetı meg az OFTK valamelyik budapesti fejlesztési irányának:

- *A környezeti erıforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megırzése* – Józsefváros településfejlesztési stratégiája Közterület-fejlesztési program nevet viselı stratégiai célban, valamint A környezet hangsúlyos védelme minden beavatkozás során horizontális célban jeleníti meg elsısorban ezen irányt.
- *Befogadó, támogató, aktív társadalom* – Józsefváros településfejlesztési stratégiája a Civil program középtávú tematikus céljával, illetve több további tematikus cél képzési, érzékenyítési tárgyú projektjeivel felel meg e fővárosi célnek.

7.1.4. Fıvárosi Területfejlesztési Program

Budapest Területfejlesztési Konceptiója stratégiai céljait a Fıvárosi Területfejlesztési Program öt prioritástengely mentén csoportosítja aszerint, milyen támogatási területek rajzolódnak ki azokból. Az öt prioritás 22 intézkedése lényegében minden pontján kapcsolódik a tematikus, illetve a horizontális józsefvárosi célok valamelyikéhez, sok esetben többjükhöz is, így az alábbiakban csak azokról esik néhány szó, amelyek nem jelennek meg a kerület településfejlesztési stratégiájában.

A III. prioritástengely – környezeti fejlesztések Budapest fenntartható fejlődéséért – két intézkedése nem tükrözıdik a kerületi stratégiában: a korszerı hulladékgyaldálkodás és talajvédelem, illetve a korszerı

vízgazdálkodás kérdése egyaránt kompetencia hiányában marad ki Józsefváros középtávú terveiből. Hasonló okokból marad ki a IV. prioritástengely két intézkedése is: a nemzetközi és országos közlekedési kapcsolatok fejlesztése, illetve a térségi közlekedés fejlesztése egyaránt irreleváns egy belső-pesti kerület számára. A prioritástengelyek és intézkedések teljes listája a következő:

Prioritástengely	Intézkedések
I. Gazdaságfejlesztés a versenyképes, innovatív és „zöld” Budapestért	1.1 Technológiai innováció és tudástranszfer hatékonyságának javítása 1.2. Felhasználóbarát városkormányzás kialakítása 1.3. Turizmus, mint gazdasági húzóágazat 1.4. Várostérségi együttműködés
II. Településfejlesztési beavatkozások a hatékony városszerkezetért	2.1. Vegyes területhasználat kialakítása - a Dunával együtt élő város 2.2. Barnamezős területek funkcióváltása 2.3. Differenciált központrendszer létrehozása 2.4. Értékvédelem – értékteremtés 2.5. A lakásállomány optimalizálása
III. Környezeti fejlesztések Budapest fenntartható fejlődéséért	3.1 Zöld- és egyéb biológiailag aktív felületek megőrzése, növelése, természetvédelem 3.2 Zaj- és légszennyezés csökkentése 3.3 Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem 3.4 Korszerű vízgazdálkodás 3.5 Energiahatékonyság és klímavédelem
IV. Közlekedésfejlesztés Budapest komplex szerepkörének szolgálatában	4.1. Nemzetközi és országos közlekedési kapcsolatok fejlesztése 4.2. Térségi közlekedés fejlesztése) 4.3. A fővárosi közösségi közlekedés fejlesztése 4.4. A fővárosi egyéni közlekedés fejlesztése
V. Társadalmi beavatkozások a befogadó, támogató és aktív Budapestért	5.1. Befogadó és támogató társadalom 5.2. A társadalmi, gazdasági környezet változásaihoz való alkalmazkodás segítése 5.3. A humán szolgáltatások optimalizálása 5.4. A kulturális kínálat bővítése

11. táblázat: A Fővárosi Területfejlesztési Program prioritástengelyei és intézkedései.

7.1.5. Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2014–2019. évekre szóló gazdasági programja

A Józsefvárosi Önkormányzat 2015-ben készítette el 2019-ig szóló gazdasági programját. A stratégiaalkotás során került sor a program elfogadására, így lehetőség nyílt annak figyelembe vételére a stratégiai célok összeállítása során. A stratégia hat fő stratégiai célt tűz ki, melyek a következők szerint kapcsolódnak a településfejlesztési stratégia középtávú tematikus céljaihoz:

	Foglalkoztatásfejlesztési program	Ingatlangazdálkodási program	Közterület-fejlesztési program	Ellátórendszeri kapacitások programja	Turizmusfejlesztési program	Alulhasznosított területek fejlesztésének programja	Biztonság- és komfortérzet javításának programja	Egyetemvárosi program	Civil program
Családokra épülő kerületi társadalom				X					
Gazdasági versenyképesség növelése	X				X			X	
Foglalkoztatottsági helyzet javítása	X								
Közbiztonság, közterületek			X				X		
Fenntartható lakókörnyezet		X							
Stabil önkormányzat									X

12. táblázat: A középtávú tematikus célok kapcsolódása a kerület gazdasági stratégiájához.

7.2. BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

7.2.1. Problémák

	Foglalkoztatásfejlesztési program	Ingatlan-gazdálkodási program	Közterület-fejlesztési program	Ellátórendszeri kapacitások programja	Turizmusfejlesztési program	Alulhasznosított területek fejlesztésének programja	Biztonság- és komfortérzet javításának programja	Egyetemvárosi program	Civil program
Kerületen belüli területi szociális egyenlőtlenségek	1	2	1		1	0		1	1
Kedvezőtlen lakhatási körülmények: alacsony komfortfokozat, kis lakásméret	0		0	0	0	1	0	0	0
Üres, nem hasznosítható bérlakások nagy száma	0		0	0	0	2	0	0	0
Kimagaslóan rossz egészségi állapot	1	1	1		0	0	1	0	0
Városrészenként jelentősen eltérő ingatlanpiaci mozgások	0	2	1	0	2	2	2	1	0
Jelentős közúti átmenő forgalom	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Lakosság telken belüli parkolási igényeinek megoldatlansága	0	0	2	0	0	1	0	0	0
Jellemzően alacsony zöldfelületi intenzitás, hőszigetethetés	0	1		0	0	2	0	0	0
Az egy főre jutó zöldterületi arány alacsony	0	0		0	0	2	0	0	0
A kerület forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a gépjárműforgalomból eredő környezeti terhelés	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Barnamezős területek potenciális szennyezőforrások	0	0	0	0	0		0	0	0

13. táblázat: A stratégiát megalapozó helyzetértékelésben azonosított problémák és a középtávú célok kapcsolata.
0: nincs kapcsolat; 1: gyenge kapcsolat; 2: közepes kapcsolat; 3: erős kapcsolat.

A helyzetértékelő munkarészben azonosított problémák jelentős része kétféleképpen találkozik a kidolgozott középtávú célokkal: vagy kevés céllal állnak erős kapcsolatban, vagy több céllal változó erősségű kapcsolatban. Két probléma esetében nem éri el a kapcsolatierősség-pontszámok összege a hármat, ezek részletes kifejtése a következő:

- *Jelentős közúti átmenő forgalom:* az átmenő forgalom mérete elsősorban a fővárosi tulajdonú főútvonalakon jelentkezik, amelyek – következően a kerület belvárosias fekvéséből – jellemzően nem válthatóak ki elkerülő utakkal. A kerület forgalom által túlzottan terhelt mellékutcainak forgalomtechnikai kezelésére (az átmenő forgalmat kizáró hurkok rendszerének kialakítására) már 2015 előtt sor került.
- *A kerület forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a gépjárműforgalomból eredő környezeti terhelés:* a probléma kezelhetősége megegyezik a Jelentős közúti átmenő forgalom problémánál leírtakkal.

7.2.2. Adottságok

	Foglalkoztatásfejlesztési program	Ingatlan-gazdálkodási program	Közterület-fejlesztési program	Ellátórendszeri kapacitások programja	Turizmusfejlesztési program	Alulhasznosított területek fejlesztésének programja	Biztonság- és komfortérzet javításának programja	Egyetemvárosi program	Civil program
Épülő lakások fővárosi szinten is jelentős száma	0		1	0	0	2	0	0	0
Jelentős felhalmozott tudás a szociális városrehabilitáció terén	1	1	1		0	1	2	0	1
A fővárosi átlagot meghaladó mértékben bővülő turizmus	1	0	0	0		0	0	0	0
Jó városon belül pozíciójú közterületek (pl. Népszínház utca)	0	0		0	2	1	0	0	0
Kutatói és tudományos kapacitások növekedése (pl. Bionikai Innovációs Központ)		0	0	0	0	1	0		0
Sűrű közösségi közlekedés	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Közterületeken a lakossági igényeket preferáló várakozási övezeti rendszer	0	1	2	0	0	2	0	0	0
Fővárosi távhőrendszer a kerület egyes részein elérhető	0		0	0	0	0	0	0	0
Történelmi múlttal rendelkező zöldterületek és jelentős zöldfelületű intézmények	0	0		0	2	0	0	0	0
Területarányosan elhelyezkedő köztertek, közparkok	0	0		2	0	0	0	0	0
A légszennyező anyagok kibocsátása és a mért immisziók zömében csökkenő tendenciát mutatnak	0	1	0	0	0	1	0	0	0

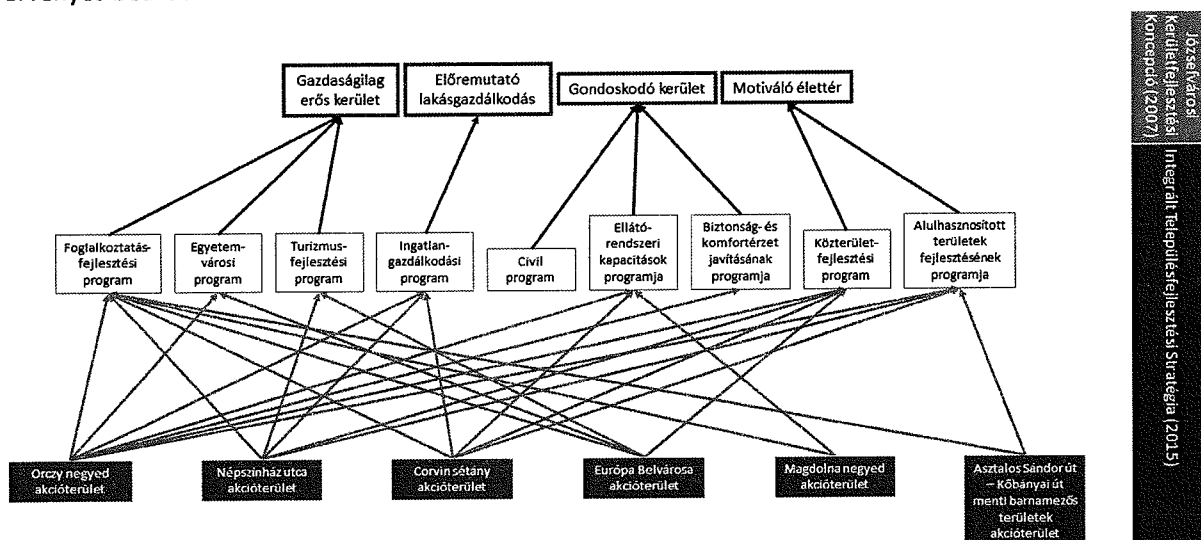
14. táblázat: A stratégiát megalapozó helyzetértékelésben azonosított adottságok és a középtávú célok kapcsolata.
0: nincs kapcsolat; 1: gyenge kapcsolat; 2: közepes kapcsolat; 3: erős kapcsolat

A helyzetértékelő munkarészben azonosított pozitív adottságok jellemzően szintén kétféleképpen találkoznak a kidolgozott középtávú célokkal: vagy kevés céllal állnak erős kapcsolatban, vagy több céllal változó erősségű kapcsolatban. Ez alkalommal két probléma esetében nem éri el a kapcsolatierősség-pontszámok összege a hármat, ezek részletes kifejtése a következő:

- *Sűrű közösségi közlekedés:* bár a kerület jelentős részén valóban sűrű a közösségi közlekedés, ez Budapest szinte teljes egészére igaz, így nem jelent olyan értéket, ami erős alapul szolgálna projektek tervezése számára.
- *A légszennyező anyagok kibocsátása és a mért immisziók zömében csökkenő tendenciát mutatnak:* a levegőminőség javulása egy belső-pesti kerület esetében szükségszerűen relatív lehet csupán, így valódi értéket nem jelent. A főváros rendelkezik külsőbb részein, illetve az elővárosokban számos jelentősen tisztább levegőjű területtel.

7.2.3. Célok egymásra épülése

A kerületfejlesztési koncepcióból következő hosszú távú célok, a jelen stratégiában szereplő középtávú tematikus célok, valamint az akcióterületek célokban való érintettsége az alábbi ábrán tekinthető át. Látható, hogy minden hosszú távú célt lefed bizonyos számú középtávú tematikus cél, így e téren nincsenek jelentős eltérések az egyes célszintek között. Szintén látható ugyanakkor, hogy az akcióterületi projektsomagok már jóval nagyobb szórással kapcsolódnak az egyes középtávú tematikus célokhoz: míg a foglalkoztatás (Foglalkoztatásfejlesztési program) mindegyik akcióterületen releváns cél, addig a többi már jóval specifikusabban oszlik meg. A biztonságérzet biztosítása csupán az Orczy Negyed Programban bír relevanciával, míg a civil társadalom erősítése semelyik akcióterületi projektsomagnak nem szerves része. Fontos ugyanakkor hangsúlyozni, hogy mindez nem e középtávú cél irrelevanciáját bizonyítja, hiszen több kiemelt, illetve egyéb tematikus projekt is tartozik hozzá, csupán egyik sem alkotja akcióterületi program részét. Mindez kevésbé meglepő annak fényében, hogy amíg a legtöbb tematikus cél egyaránt áll összerületi szinten értelmezhető, illetve helyi kötődésű projektekből, addig a Civil program célja csak teljes Józsefvárosra érvényes beavatkozásokra bomlik le.

5. ábra: Akcióterületi projektsomagok, középtávú tematikus célok, valamint hosszú távú célok kapcsolata.

7.2.4. A stratégia megvalósíthatósága

A rendelkezésre álló források tekintetében számos olyan bizonytalanság számít adottságnak a stratégia tervezése során, melyek áthidalására csupán utólag, a stratégia megvalósítása, felülvizsgálata során lesz mód. 2015 tavaszán még nem állnak rendelkezésre az egyes operatív programok, illetve a bizonyos fővárosi relevanciájú (máskülönben a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program részét képező) forrásokat kezelő Budapest Integrált Területi Program részletei, eljárásrendjei. Ennek megfelelően a stratégia egyes projektjeinek megvalósítására csupán indikatív becslések adhatók. Segíti azonban a pozitív feltételezések építését, hogy a stratégia számos megfogalmazott célja már elkezdett, külső finanszírozó fél által felügyelt beruházások befejezését tűzi ki (pl. Corvin Sétány Program, Ludovika Campus), így az uniós fejlesztési források esetlegessége kevésbé befolyásolja azok megvalósulását. Érdemes továbbá megjegyezni, hogy e projektek kifejezetten nagy hatású, városrészi jelentőségű beavatkozások, melyek önmagukban is jelentősen hozzájárulnak a hozzájuk kapcsolódó tematikus célok teljesíthetőségéhez – így például a Corvin Sétány Program összes lakás- és irodafejlesztésének elkészülte önmagában is mérhetően formálja a kerület lakásállományát, illetve munkahelyszámát, mint ahogy a Ludovika Campus teljes elkészülte is szignifikánsan megnöveli a kerület egyetemvárosi súlyát.

A bizonytalanságok kiküszöbölésének másik útja a külön forrást nem, vagy csak minimális mértékben igénylő programok magas száma, amelyek elsősorban szabályozási és kooperációs eszközökkel céloznak meg jelentős javulást a kerület életében. Ilyen például a bionikai klaszter katalizálása, az inkubátorházak létesítésének ösztönzése, a civil tudásbázis és hálózatosodás elősegítése, vagy éppen az évi két nagy állásbörze szervezése. E projektek nem igényelnek az önkormányzat részéről érdemi anyagi áldozatot, ugyanakkor érdemben segíthetik a foglalkoztatási, egyetemvárosi vagy éppen civilszervezet-fejlesztési célok elérését.

Külön érdemes említést tenni az Orczy Negyed Programról, amely az elkövetkező évek legjelentősebb önkormányzati kezelésű projektje lehet Józsefvárosnak, amennyiben megfelelő forrásra tud a kerület szert tenni a megvalósításhoz. Bár a fent már említett Budapest Tematikus Fejlesztési Program pályázati rendszere, eljárásrendje, jogosultsági feltételei sem ismertek egyelőre maradéktalanul, a tény, hogy Budapest kerületei közösen dönthetnek a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program 6.2. prioritásának elosztásáról (A leromlott település-részekben élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja), mindenképpen új, a korábbi pályázati rutinban nem ismert helyzetet teremt a negyed megújításának lehetőségeivel kapcsolatban. Kisebb nagyságrendben, de ugyanez igaz az azonos úton elosztott 6.1. prioritás (Bölcsődék és családi napközik, valamint óvodák infrastrukturális fejlesztései) kapcsán, amely a Nagy Templom utcai bölcsődefejlesztés szempontjából lehet releváns Józsefváros számára, noha e prioritás bizonyosan több kerület számára kínál fejlesztési lehetőséget, mint az említett 6.2-es prioritás szociális városrehabilitációja, így várhatóan e forrást illetően alacsonyabb lesz a kerület érdekérvényesítő képessége.

Megvalósítás szempontjából a lakhatási cél (Ingatlanguzaldalkodási program) projektjeinek sorsa a legbizonytalanabb, lévén, e stratégia írásakor egyelőre nem ismert olyan forrás, amely nagyobb volumenben tenné lehetővé társasházak és bérházak megújítását, főként szegregációval nem veszélyeztetett területeken. A már írt információhiány okán e bizonytalanság rögzítésére sor kerül, további kezelésére azonban nincs mód.

7.2.5. Városrészi célok egymásra gyakorolt hatásai

Jelen stratégia nem nevesít önálló, a célrendszer részét képező városrészi célokat, ugyanakkor idézi a 2007-ben kelt Integrált Városfejlesztési Stratégia negyedenként megállapított fő irányait, illetve azokat a tematikus projekteket, amik kizárólagos városrészi relevanciával bírnak. E két forrásból ellenőrizhető, hogy a stratégia magában hordozza-e városrészi fejlesztési irányok, illetve projektek ütközését, negatív végeredményű interferenciáját. Kiindulási feltételezéseként rögzíthető, hogy egy városrészi beavatkozás, változás akkor képes hatni egy másik városrésze, ha a két városrész egymással határos, illetve ha funkcionális azonosságok állnak fenn köztük. Ennek vizsgálatára elsőként a 2007-ben lefektetett városrészi fejlesztési irányok, majd a 2015-ben tervezett városrészszerkezetű projektek áttekintésére kerül sor, az egyes tételek veszélyeztethetik-e más negyedek jövőképét, projektjeinek sikerességét.

- *Palotanegyed: kulturális gazdaságfejlesztés, vonzerőbővítés, épített örökség védelme, diáknegyed* – a fejlesztések a Palotanegyed azon sajátosságait befolyásolják, amelyekben korábban is egyedi volt a kerületben. Az egyetlen kivétel a diáknegyedként meghatározott jövőképelem, amely több más negyedben is releváns; így érdemes szem előtt tartani, hogy túlzottan egyenlőtlen fejlesztésekkel a Palotanegyed diákbarát beavatkozásai ne legyenek elszívó hatással a közeli Csarnok negyed hasonló potenciáljának kiaknázására.
- *Népszínház negyed: a Teleki László tér és a Népszínház utca rehabilitációja* – mindkét közterület kerülethatáron áll, így negyedszintű különbségek, interferenciák létrehozására nem alkalmas, hiszen a hasonló adottságokkal bíró Csarnok, illetve Magdolna negyed ugyanazon fejlesztésekben érintett a fentiek megvalósulásával, míg a távolabbi negyedek szempontjából mindkét tervezett (illetve részben megvalósult) beruházás irreleváns.
- *Csarnok negyed: új intézményekkel teremtsen hidat a körúton a területi egyenlőtlenségek között* – a fejlesztési irányok teljes mértékig helyi relevanciájúak, más negyed fejlődését nem befolyásolják.
- *Corvin negyed: a Corvin Sétány Program bővítse a kerület belvárosi kínálatát* – a Corvin sétány új ingatlanjai a kerület más részein jelen nem lévő minőséget (nagy tömegű, új építésű lakások és irodák koncentrált megjelenését) képviselnek. Miután a beruházással kapcsolatos bontási munkákra még a 2000-es években sor került, kizorító hatás immáron nem várható, így, konkuráló adottságokkal rendelkező kerületrész híján, nem várható a negyed fejlesztésének negatív hatása.
- *Magdolna negyed: a társadalmi leszakadás megállítása, a kirekesztettség csökkentése, az integrált programok hatására a területen alakuljon ki megfizethető, sokszínű városrész* – a Magdolna negyed a 2011-es népszámlálás adatai szerint összességében változatlanul a legkedvezőtlenebb szociális helyzetű negyede a kerületnek, így fejlesztése, integrációja várhatóan nem fenyeget más negyedek lecsúszásával, a legkedvezőbb helyzetkép a felzárkózást, nem a lekörözést foglalja magában.
- *Orczy negyed: a társadalmi leszakadás megállítása, a kirekesztettség csökkentése, integrált programok indítása* – a negyed sikeres rehabilitációja esetén felmerül a spontán vagy irányított dzsentrifikáció lehetősége, az alacsonyabb státuszú lakosság kiszorulása a területről. Amennyiben mindez a Magdolna negyed (mint a kerület másik, szegregációval aktívan veszélyeztetett, illetve abban érintett része) hasonló fejlődésének elmaradása mellett történik meg, reális esélye van a szegregáció ottani növekedésének, a Magdolna negyed slumosodása felgyorsulásának. Ennek elkerülésére figyelmet kell fordítani arra, hogy az Orczy Negyed Program sikeres végrehajtása során a menedzsmentszervezet egységes keretek alatt felügyelje az esetleges szegregációs tendenciákat, illetve hogy (mint arra a Magdolna Negyed Program – fenntartás akcióterületi projektcsomag kitér) a Magdolna negyedben korábban végzett szociális programok fenntartásával a kerület elejét vegye a szociális problémák esetleges áttolódásának.

- *Tisztviselőtelep: az épített örökség védelmével a terület meglévő identitásának erősítése* – a fejlesztési irány teljes mértékig helyi relevanciájú, más negyed fejlődését nem befolyásolja. Potenciális ütközés csupán a részben hasonló karakterű Százados negyeddel kapcsolatban merülhet fel, amennyiben a Tisztviselőtelep intenzív fejlesztése annak relatív leértékelődését eredményezné. Azonban minden ismert statisztikai mutató a Százados negyed előnyét mutatja úgy a társadalmi összetétel, mint a lakások állaga terén, így e veszélynek nincs reális relevanciája.
- *Ganz negyed: a Ganz és a Józsefvárosi pályaudvar területének barnamezős fejlesztésének megindítása* – a területek hagyományosan ipari funkciójúak, lakófunkció betelepítése középtávon sem reális, interferencia nem merül fel.
- *Kerepesi negyed: a Keleti pályaudvar rendezése és bekapcsolása az elővárosi forgalomba* – a kerület egyetlen vasútállomásaként a Keleti pályaudvarral kapcsolatos beavatkozások nem hatnak más negyedekre.
- *Százados negyed: a vegyes funkciójú terület bekapcsolása a kerület életébe* – a negyed intenzívebb összekapcsolása a kerület más részeivel nem látszik befolyásolni más negyedek fejlődését. A fizikai bekapcsolást szolgáló elérhetőség-javítás nem lakott területeken keresztül valósulhat csak meg (hiszen lakott területtel a negyed nem határos), így az esetleges forgalomnövekedés sem bír negatív hatással.
- *Szigony negyed: a lakótelep-megújítás támogatása, a Szigony tér és a mélyparkoló kialakítása* – a fejlesztési irányok teljes mértékig helyi relevanciájúak, más negyed fejlődését nem befolyásolják.

A fentiek alapján két esetben merül fel reálisan városrészi fejlesztési irányok interferenciája: egyfelől a Palotanegyed diáknegyed-jellegének erősítésekor a Csarnok negyed kárára, másfelől az Orczy Negyed Program esetleges hirtelen sikere esetén a Magdolna negyed rovására érvényesülő kizorító hatás révén. Meg kell jegyezni ugyanakkor, hogy e veszélyek egyike sem következik fundamentálisan a szóban forgó fejlesztési irányokból, az egyes projektek menedzselése során mindkét tétel operatívan kezelhető. A következőkben a negyedspecifikus fejlesztések hasonló ellenőrzése kerül sorra:

- *Magyar Rádió funkcióváltása* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Palotanegyed: Galérianegyed* – a projekt ugyan kerületi jelentőségű attrakciófejlesztést jelent, annak azonban nincs kerületen belüli konkurenciája.
- *Corvin Áruház rehabilitálásiójának ösztönzése* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Európa Belvárosa Program II.* – a Palotanegyed komplex megújításának folytatása immáron elsősorban helyi jelentőségű elemekből áll (pl. homlokzati felújítás), más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Volt MSZMP székház hasznosításának elősegítése* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Rákóczi tér kisugárzó hatásainak erősítése* – a felzárkózást célzó projekt nem fenyeget a jóval kedvezőbb helyzetű Palotanegyed relatív leromlásával, míg más negyed a fejlesztésben nem érintett.
- *József Telefonközpont hasznosítása* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Horváth Mihály tér északi oldalának felújítása* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Baross kocsisín funkcióváltása* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Orczy Negyed Program* – lásd mint fenn: a negyed sikeres rehabilitációja esetén felmerül a spontán vagy irányított dszentifikáció lehetősége, az alacsonyabb státuszú lakosság kiszorulása a területről.

Amennyiben mindez a Magdolna negyed (mint a kerület másik, szegregációval aktívan veszélyeztetett, illetve abban érintett része) hasonló fejlődésének elmaradása mellett történik meg, reális esélye van a szegregáció ottani növekedésének, a Magdolna negyed slumosodása felgyorsulásának. Ennek elkerülésére figyelmet kell fordítani arra, hogy az Orczy Negyed Program sikeres végrehajtása során a menedzsmentszervezet egységes keretek alatt felügyelje az esetleges szegregációs tendenciákat, illetve hogy (mint arra a Magdolna Negyed Program – fenntartás akcióterületi projektcsomag kitér) a Magdolna negyedben korábban végzett szociális programok fenntartásával a kerület elejét vegye a szociális problémák esetleges áttolódásának.

- *Ludovika Campus, Orczy park fejlesztése* – a fejlesztés ugyan kerületi jelentőségű, fizikai helyszínéből fakadóan azonban a kerület nagy részétől el van szigetelve, így jelentősége kizárólag annyiban áll, hogy az előbb felidézett, az Orczy Negyed Program hirtelen sikeressége esetén bekövetkező lehetséges kizorító hatásokra katalizáló erővel bír.
- *Ganz-MÁVAG területének szabályozása* – a projekt ugyan kerületi jelentőségű munkahelyteremtő, gazdaságfejlesztő beavatkozást jelent, annak azonban a gyárterületen reális funkcióknak nincs kerületen belüli érdemi konkurenciája.
- *Ganz-MÁVAG területén zöld ipar letelepedésének katalizálása* – lásd mint fenn: a projekt ugyan kerületi jelentőségű munkahelyteremtő, gazdaságfejlesztő beavatkozást jelent, annak azonban a gyárterületen reális funkcióknak nincs kerületen belüli érdemi konkurenciája.
- *Józsefvárosi pályaudvar területének rehabilitációja* – a jelentős kaliberű projekt nagyrészt lakott területektől távol, így bizonyos szempontból „légüres térben” zajlana, negyedfüggetlen módon, negatív interferenciák nélkül.
- *Michelin gumigyár területének hasznosítása* – a gumigyár területe el van szigetelve a kerület szövetétől, így a hasznosítás lehetséges változtatási módjai, főként az ipari, raktározási, kereskedelmi jellegűek, nem befolyásolják a kerület más részét.
- *MÁV telep helyzetének rendezése* – a projekt alapvetően a MÁV-tól kerületi kezelésbe került lakások tulajdonviszonyának és közműhelyzetének rendezését jelenti, ekképp teljes mértékig helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Asztalos Sándor úti feltáróút létrehozása* – az elérhetőség-javítás nem lakott területeken keresztül valósulhat csak meg (hiszen lakott területtel a negyed nem határos), így az esetleges forgalomnövekedés sem bír negatív hatással.
- *Hungária gyűrű menti területek parkolási helyzetének rendezése* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Százados negyed alapfokú oktatási ellátottságának javítása* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.
- *Volt kenyérgyár hasznosításának elősegítése* – helyi jelentőségű fejlesztés, más negyedekre gyakorolt hatás nélkül.

A negyedspecifikus projektek esetlegesen ütköző hatásainak vizsgálata a városrészi fejlesztési irányok fenti vizsgálatával tartalmilag egyező eredményt hozott, így érdemi tárgyalására nincs szükség.

8. A MEGVALÓSÍTHATÓSÁG KOCKÁZATAI

A stratégia készítését megelőző helyzetfeltáró munka az alábbi fejlesztési kockázatokat azonosította Józsefvárosban. A középtávú fejlesztési céloknál azonosításra kerültek azok a kockázatok, amelyek megakadályozhatják a célok elérését. E megvalósítási kockázatokon felül azonban a kerület hosszú távú fejlődését számos egyéb tényező is befolyásolja, ezért a következőkben sor kerül a kerület fejlődésére kockázatot jelentő tényezők, folyamatok teljes körű számba vételére. Az egyes sorok színezése a kockázatok valószínűségét jelzi: a zöld sorok bekövetkezési (illetve fennmaradási) valószínűsége alacsony, a sárgáké közepes, a vöröseké magas.

Belső kockázatok és azok valószínűsége	Külső kockázatok és azok valószínűsége
Kerületen belüli területi szociális egyenlőtlenségek	Városrehabilitációs források elzáródása
Kedvezőtlen lakhatási körülmények: alacsony komfortfokozat, kis lakásméret	Erősödő társadalmi szegregáció
Üres, nem hasznosítható bérlakások nagy száma	Szociális problémák kiéleződése
	A kerület a fővárosi turizmus passzív határszágává válik
Városrészenként jelentősen eltérő ingatlanpiaci mozgások	A kiskereskedelem egysíkúvá válik, a kínai piacra épülő tevékenységek dominanciájával
Jelentős közúti átmenő forgalom	Személygépjármű-ellátottság további növekedése
Lakosság telken belüli parkolási igényeinek megoldatlansága	Megfelelő támogatási rendszer nélkül az energiahatékonysági és klímavédelmi törekvések által generált projektek nem indulnak el
Koros, elavult anyagú ivóvíz- és csatornahálózat	Forráshiány miatt a barnamezős területek kármentesítése időben késlekedik (szennyező anyagok terjedése)
Minimális mértékű megújuló energiahasznosítás	
Jellemzően alacsony zöldfelületi intenzitás, hőszigetelhetőség	
Az egy főre jutó zöldterületi arány alacsony	
A kerület forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a gépjárműforgalomból eredő környezeti terhelés	
Barnamezős területek potenciális szennyezőforrások	

15. táblázat: Külső és belső megvalósíthatósági kockázatok valószínűsége.

Az azonosított kockázatok zömének bekövetkezési valószínűsége közepes. Bár azonosíthatóak tendenciák a kezelésükre irányulóan (elsősorban az Európa 2020 stratégia tematikus céljaiból következően), a támogatási rendszer eddig ismertté vált részletei alapján feltételezhető, hogy a Közép-Magyarország Régióban nem lesz kifejezetten kézenfekvő lehetőség élni a kezelést lehetővé tévő finanszírozási lehetőségekkel. Egy esetben várható, hogy a kedvezőtlen helyzet továbbra is fennmarad – az egészségi állapot – míg hat potenciális tendencia esetén lehet kedvező fordulatra számítani. A városrehabilitációs források bizonyos mértékű biztosítottasága látszik a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Programban, illetve ennek nyomán a romló szegregációs tendenciák, a szociális problémák kiéleződésének megakadályozására is lesz várhatóan lehetőség. A turizmus fejlődését az alternatív látványosságokkal szembeni növekvő érdeklődés, a kiskereskedelem diverzitásának megőrzését a gazdasági visszaesés lassú elmúlásával újra élénkülő fogyasztás, míg a személygépkocsi-ellátottság szinten maradását a fővárosi közlekedésszervezésben nyomon követhető paradigmaváltás, a kerékpáros és közösségi közlekedés egyre fokozódó előnyben részesítése alapján lehet feltételezni.

Belső kockázatok és azok hatáserőssége	Külső kockázatok és azok hatáserőssége
Kerületen belüli területi szociális egyenlőtlenségek	Városrehabilitációs források elzáródása
Üres, nem hasznosítható berakások nagy száma	A kerület a fővárosi turizmus passzív hátszágává válik
Városrészenként jelentősen eltérő ingatlanpiaci mozgások	A kiskereskedelem egysíkúvá válik, a kínai piacra épülő tevékenységek dominanciájával
Jelentős közúti átmenő forgalom	Személygépjármű-ellátottság további növekedése
Lakosság telken belüli parkolási igényeinek megoldatlansága	Megfelelő támogatási rendszer nélkül az energiahatékonysági és klímavédelmi törekvések által generált projektek nem indulnak el
Koros, elavult anyagú ivóvíz- és csatornahálózat	Forráshiány miatt a barnamezős területek kármentesítése időben késlekedik (szennyező anyagok terjedése)
Minimális mértékű megújuló energiahasznosítás	
Jellemzően alacsony zöldfelületi intenzitás, hőszigetelhetőség	
Az egy főre jutó zöldterületi arány alacsony	
A kerület forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a gépjárműforgalomból eredő környezeti terhelés	
Barnamezős területek potenciális szennyezőforrások	

16. táblázat: Külső és belső megvalósíthatósági kockázatok hatáserőssége.

A kedvezőtlen állapotok fennmaradását, illetve kedvezőtlen forgatókönyvek bekövetkeztét azok hatáserőssége szerint értékelve (zöld: gyenge hatás; sárga: közepes hatás; vörös: erős hatás) a lakhatási és az egészségi kockázatok a legmeghatározóbbak a kerületre nézve. Ez nem meglepő annak fényében, hogy a területek azok, ahol Józsefváros helyzete a leghátrányosabb fővárosi viszonylatban, így ezek fennmaradása vagy további romlása okozná a legsúlyosabb következményeket.

Az egyes kockázatok valószínűségét és hatáserősségét összegezve ugyanezen tételek mutatkoznak kiemelkedő fontosságúnak, így azok megelőzése külön figyelmet érdemel:

Kedvezőtlen lakhatási körülmények: alacsony komfortfokozat, kis lakásméret: a stratégia számos alapvető eleme hivatott a lakhatási körülményeket javítani; e projektek önálló közép- és hosszú távú célként is megjelennek. Ugyanakkor épp ennek a problémakörnek a legbizonytalanabb a finanszírozása, legalábbis az önkormányzati tulajdonú lakásokat illetően, amiből következően felmerül, hogy – megfelelő források híján – a lakhatási körülmények alakítása lehet az a terület, amelyre a 2015-öt követő években a kerületnek jelentős összegeket kell áldoznia a jelentősebb krízishelyzetek elkerülése érdekében. Enyhíti a kockázat súlyát ugyanakkor, hogy a várhatóan bekövetkező jelentős magánérs lakásfejlesztések emelni fogják a kerület lakásállományának statisztikai mutatóit.

Kimagaslóan rossz egészségi állapot: a kedvezőtlen egészségi állapot komplex, nehezen befolyásolható jelenségegyüttes, melynek primer kezelését ugyanakkor várhatóan nagyban fogja segíteni az Auróra utcai rendelőintézet – tematikus kulcsprojektként is megjelenő – 2015-ben befejezni tervezett megújítása és bővítése. A mögöttes okok közül az életviteli ismeretek hiányát, a foglalkoztatási helyzet javítását, a minimális szociális szolgáltatások biztosítását (pl. étkeztetést) mind dedikált projektek jelenítik meg az integrált településfejlesztési stratégiában. Tudva ugyanakkor, hogy Józsefváros a vizsgált betegségtípusok elsöprő többségében a legrosszabb helyzetben van Budapesten, nem várható, hogy az átlagos egészségi állapot, mégoly komplex beavatkozások dacára is, radikálisan javulni tudna 2020-ig. Javuló tendenciára ugyanakkor reális esély mutatkozik.

9. MEGVALÓSÍTÁS, NYOMON KÖVETÉS

9.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI, NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

9.1.1. Településrendezési eszközök

Józsefváros Önkormányzata a fejlesztési célokat járulékosan szolgáló, a projektszerű működésen kívül maradó tevékenységei közül a törvényi kötelezettségként megjelenő településrendezési tevékenység tekinthető a leginkább alapvetőnek. Ezek alapja Józsefváros Kerületi Építési Szabályzata, a JÓKÉSZ, amely 2007-es elfogadása óta a kerület teljes területét lefedő szabályozásként szolgál. A szabályzat mérsékelten fogalmaz csak meg a stratégiai célok szempontjából kifejezetten releváns, az általános keretektől nem következő irányokat. A stratégiai szempontból releváns tartalmakra példa, hogy a Belső zónába eső, zöldfelületekben igen szegényes józsefvárosi területeket, pl. a jelentősen átépülő tömbök esetében kötelező zöldfelületek, megtartandó és telepítendő fasorok előírásával kezeli. Az átmeneti zóna zöldfelületei esetében már a kialakult zöldfelületi állapot megőrzése és lehetőség szerinti növelése a cél.

Bár a stratégia írásánál jóval régebbre nyúlik vissza, kiemelendő fejlesztési tevékenység a Corvin sétány kialakításával kapcsolatos településrendezési munka, melynek eredményeként a Corvin Sétány Program magánberuházói igen jelentős terület teljes átalakítását kezdték el, és 2015-re részben fejezték is be. A munka folytatása akcióterületi projektcsomagként kiemelt része a célrendszernek.

A JÓKÉSZ átfogó megújítása már az új országos és fővárosi jogszabályok (TSZT, FRSZ) alapján készülhet. Az új kerületi építési szabályzat megalkotásánál lehetőség nyílik a jelen ITS-ben megfogalmazott célok átültetésére, a szabályozás nyelvére való lefordítására.

9.1.2. Gazdaságfejlesztési eszközök, ingatlangazdálkodás

Józsefváros önkormányzatának mérsékelt lehetőségei vannak az aktív gazdaságfejlesztésre, a helyi adók közül csak az építményadó kapcsán merült fel az értékalapú beavatkozás gondolata. Itt a kis üzlethelyiségeknek kedvező alapterület-alapú progresszív adóztatás bevezetésével kívánja a kerület a kisvállalkozásokat támogatni – összhangban a kerület 2011-ben készült gazdasági programjával, amely hangsúlyozza a vállalkozások kiemelt helyét Józsefváros gazdaságában. Ezen felül említésre méltó az önkormányzati tulajdonú bérlemények – melyek a kerület egészét tekintve jelentős kisebbségben vannak a magántulajdonúakkal szemben – kiadásával kapcsolatos preferenciák alakulása: a 2014-es polgármesteri programban helyet kapott bizonyos kereskedelmi tevékenységtípusok korlátozásának kívánalma. Ilyenek az elsősorban alkoholt árusító kisboltok, a call shopok (olcsó nemzetközi telefonhívásokat, internet-hozzáférést kínáló üzletek), illetve hozzájuk kapcsolódóan a mobiltelefon-kereskedések, mely üzletfajták az önkormányzat megfigyelése szerint gyakran informális találkozóhelyekként funkcionálva zavarják környezetük nyugalmát. Ezekkel szemben bizonyos tevékenységtípusok az önkormányzat részéről támogatást és bizalmat élveznek, ezek közül a Népszínház utca tematikus fejlesztése és a Palotanegyed galériakínálatának erősítése egyaránt akcióterületi projektként nevesítésre kerültek jelen stratégiában.

A kerület jelentős lakásállománya is eszköze bizonyos mértékig a stratégiai célok megvalósításának. Józsefvárosban nincs szociális bérlakásállomány, szociális lakbér csak bérelt és használati szerződéssel lakott lakásokra állapítható meg. Az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbé adásának feltételeit és a lakbér mértékét a 16/2010. (III.08.) számú önkormányzati rendelet szabályozza. Szociális helyzete alapján minden lakásbérlő benyújthatja kérelmét, és amennyiben a rendelet által meghatározott feltételeknek megfelel, kérelme jóváhagyásra kerül. 2014-ben a Lakásgazdálkodási Iroda 500 esetben állapított meg szociális lakbért.

A ténylegesen fizetendő lakbér alapját képező – növelő és csökkentő tényezőkkel nem rendelkező lakásokra megállapított – lakbér komfortfokozat szerinti mértéke 2013 márciusától kezdődően:

Komfortfokozat:	Szociális lakbér:	Költségelvű lakbér:	Piaci alapú lakbér:
Nem távfűtéses összkomfortos lakás esetén:	290,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	388,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	698,00 Ft/m ² /hó+ÁFA
Komfortos és távfűtéses összkomfortos lakás esetén:	272,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	363,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	654,00 Ft/m ² /hó+ÁFA
Félkomfortos lakás esetén:	177,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	236,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	425,00 Ft/m ² /hó+ÁFA
Komfort nélküli lakás esetén:	136,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	183,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	328,00 Ft/m ² /hó+ÁFA
Szükséglakás esetén:	109,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	146,00 Ft/m ² /hó+ÁFA	262,00 Ft/m ² /hó+ÁFA

17. táblázat: Önkormányzati tulajdonú lakások lakbére a VIII. kerületben (2013-tól).

(Forrás: 16/2010. (III.08.) Önk. rendelet, saját szerkesztés)

A lakbér csökkentésére és növelésére vonatkozó előírásokat ugyanezen rendelet szabályozza. Míg 2008 és 2013 között a nem távfűtéses összkomfortos lakások piaci alapú lakbére 22%-kal növekedett, addig a szociális lakbér változatlan maradt. Az önkormányzati tulajdonban lévő bérlakások száma 2010 és 2014 között jelentősen, 11%-kal csökkent: a vizsgált időszak kezdetén még 5458 lakás volt az önkormányzat tulajdonában, míg 2014-ben már csak 4835.

9.2. SZERVEZETI KERETEK

9.2.1. Előzmények

A VIII. kerületben a 2015-ig lezajlott főbb településfejlesztési feladatok mind az önkormányzati tulajdonú Rév8 Zrt. kezében összpontosultak, mindamelllett, hogy 2012-től a beruházás jellegű projekteket az újonnan létrejött Városfejlesztési Iroda menedzselte. A társaság 1997-ben alakult, eleinte a ferencvárosi tömbrehabilitációt menedzselő SEM IX Zrt. mintájára részben banki tulajdonlással, de 2000 óta a józsefvárosi (60,9%) és a fővárosi (39,1%) önkormányzat tulajdona. Munkái közé tartoztak a kerület megújítását megalapozó dokumentumok (1998: Józsefvárosi Rehabilitációs Stratégia, 2001: Józsefvárosi Lakáskonceptió, 2003-2005: Józsefváros 15 éves kerületfejlesztési stratégiája), illetve az e dokumentumok alapján megvalósuló konkrét fejlesztések (Belső-józsefvárosi tömbrehabilitáció, Futó utcai partnerségi program, Magdolna Negyed Program, Európa Belvárosa – Palotanegyed Kulturális Gazdaságfejlesztési Program, Corvin Sétány Program) is.

E programok közül az alábbiak zajlottak 2008 és 2015 között:

Program	Fő tartalmak
Magdolna Negyed Program II-III. (2008-2015)	Nyitott iskola - Erdélyi utcai Általános Iskola és Gimnázium megújítása Szociális és bűnmegelőzési program Civil szervezetek működésének támogatása, összekötése – Civilháló Támogatott kiskereskedelem-kisvállalkozás fejlesztési program Hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása Közösségfejlesztési, Oktatási és kulturális programok a közösségi Házban Lakóközösség bevonásával történő épület felújítás

	Mátyás tér és további közterületek rehabilitációja
	Minőségi oktatási program (Lakatos Menyhért Ált. Isk. és Gimnázium)
	Közösségfejlesztési program
	Épületek megújítása a lakóközösségek részvételével program
	Foglalkoztatási, képzési, szolgáltatásbővítési program
Európa Belvárosa-program I-II (2010-)	Rehabilitációs fejlesztést és a fenntartás intézményesítését célzó projektek
	Egységes kommunikációs és marketing stratégia kialakítása
	Egységes kiskereskedelmi és szolgáltatási program kialakítása, működtetése
	Az épített örökség elemeinek megújítása, a szükséges funkció váltás elősegítése
	A közterületek egységes megújítása, parkolás rendezése
	Új turisztikai attrakciók kialakítása
	Kreatív iparágak letelepedésének elősegítése
Corvin Sétány Program (2002-)	Magántőkére épülő nagyléptékű ingatlanfejlesztés: 1100, zömében elavult lakás helyén közterület-, ingatlan-, iroda- és kereskedelmi fejlesztés

18. táblázat: 2008 és 2015 között (is) futó, a Rév8 Zrt. által felügyelt településfejlesztési programok a VIII. kerületben.
(Forrás: rev8.hu, saját gyűjtés)

A fenti projektek mindegyikében akadt a hosszú lefutású megvalósítás alatt hátráltató tényező. A Magdolna Negyed Program a III. ütem uniós támogatásának csúszása miatt a tervezettnél rövidebb idő alatt valósult meg; az Európa Belvárosa Programot, amelyben eredeti formájában részt vett volna a VI. és a VII. kerületi önkormányzat is, Józsefváros végül egyedül indította el. A Corvin Sétány Program magánérs fejlesztéseit 2009-től a világgazdasági válság lassította le jelentősen. 2015 tavaszáig azonban e projektek egyike sem zárult le még véglegesen, így ex post értékelésük egyelőre nem lehetséges. Idézhetőek azonban a 2008-as Integrált Városfejlesztési Stratégia 2012. szeptemberi felülvizsgálatában foglaltak, amelyek kitérnek a fenti projektek előrehaladására is, illetve vázolják a következő években aktuális városfejlesztési feladatokat. Az itt leírtak szerint 2018-ra reális a Corvin Sétány Program befejezése, míg újonnan az alábbi beruházások indítása szükséges:

- Auróra utcai Szakorvosi Rendelőintézet fejlesztése, bővítése – 2015 januárjában megkezdődött
- Teleki László téri piac rekonstrukciója – az új piac 2014. májusban megnyílt
- Bölcsődeépítés a Tolnai Lajos u. 19. szám alatt – 2012-ben megnyílt
- Orczy Negyed Program – új városfejlesztési program indítása, a bérlakás-gazdálkodás holland modelljének meghonosításával: a feladat 2015-ben továbbra is aktuális
- Ludovika Projekt – a Nemzeti Közszerződési Egyetem 2014-ben beköltözött az Akadémia főépületébe, az Orczy parkban felépítendő komplex campusfejlesztés ütemezése 2015-ben egyelőre nem kialakult

9.2.2. Jövőbeli keretek

A 2015-től kezdődő fejlesztési időszak projektjei meglehetősen szerteágazó modellt képviselnek, melyben párhuzamosan vannak jelen tematikus, elemenként is megvalósítható projektsomagok (pl. Alulhasznosított területek fejlesztésnek programja); komplex akcióterületi programok (pl. Orczy Negyed Program); illetve mindkettő részeként kisebb, ugyanakkor hosszú távú és dedikált menedzsmentkapacitásokat igénylő projektek (pl. városmarketing és attrakciófejlesztés). Ennek megfelelően javasolt, hogy a fejlesztések átfogó koordinálása, a nagyobb programok menedzsmentje, valamint a kisebb projektek végigvitele mind dedikált felelős szervvel bírjon, melyek szorosan kooperálva, ugyanakkor jól definiált feladatkörökkel végzik munkájukat. E modell részeként az Integrált Településfejlesztési Stratégia gondozásáért, az előrehaladás